

Kamniški občan

ŠT. 16

LETO XX.

KAMNIK, 28. SEPTEBRA 1981

5 DIN

Udeleženci jubilejnega srečanja na Rašici, med katerimi je bil tudi Janez Vipotnik, so prisluhnili govoru Viktorja Avblja-Rudija, predsednika predsedstva SR Slovenije

40-letnica ustanovitve Kamniškega bataljona

Rašica je obujala spomine

Minulo nedeljo so na Vrh nad Rašico počastili spomin na dogodka pred 40 leti, ko je bil ustanovljen 1. Kamniški bataljon in ko so sovražniki požgali prvo slovensko vas – Rašico. Na proslavi je navzočim – zbralo se je okrog 1.500 ljudi, med njimi so bili tudi preživeli borci tega bataljona – spregovoril predsednik predsedstva SR Slovenije Viktor Avbelj.

Orisal je dogajanja v najtežjih in najslavnejših dneh naše zgodovine v krajih, ki so bili manevrsko območje 1. Kamniškega bataljona in kjer je že pred vojno prevladovala napredna usmerjenost.

»Relativno številčna in organizacijsko, pa tudi idejno močna komunistična partija je uspela pridobiti številne simpatizerje in sodelavce za aktivno udeležbo pri takratnih manifestacijah političnega boja, kot so bile demonstracije proti neljudskemu režimu, proti zapira-

nju naprednih ljudi, proti draginji, zbiranje članov društva prijateljev Sovjetske zveze, ob kapitulaciji jugoslovanske vojske pa zbiranje orožja, ki so se pozneje z njim oborožile prve partizanske čete,« je

Ob proslavi 40. obletnice ustanovitve 1. Kamniškega bataljona so preživelim borcem tega bataljona podelili plakete. V nedeljo so na Vrh nad Rašico plakete izročili: Mari Berčič, Ivanu Golobu, Mirku Jermanu, Martinu Kosu, Borisu Lenčku, Petru Lešnjaku, Romanu Potočniku, Veri Potočnik, Angeli Pajsar, Pavli Traka, Ivanu Semenu, Marjanu Vajavacu, Albinu Vengustu, Gustlju Vidmarju, Tinetu Zaletelu, Marjanu-Francu Zupančiču in Marti Zakelj; osem preživelih borcev se proslave ni moglo udeležiti in so jim plakete izročili naknadno.

med drugim poudaril Viktor Avbelj.

Dejal je, da so na prve znake upora Nemci odgovorili s kar najbolj surovim terorjem nad prebivalstvom: z internacijami, požiganjem domačij in s streljanjem talcev. Ob tako težkih pogojih za razvoj parti-

zanstva sta pomen in vrednost nastanka in delovanja prvega Kamniškega bataljona še toliko večja. Njegove čete: Kamniška, Moravska, Radomeljska in Rašiška, ki so nastale v teh krajih, so se že v zgodnji

jeseni 1941. leta lotevale pomembnih vojaških akcij, pri katerih pa so imele težke izgube. Kako je slovensko vojaško-politično vodstvo ocenilo pomen delovanja bataljona in njegovih čet, kaže odlikovanje, ki ga je bataljonu in njegovemu komandantu Marijanu Dermastji-Urbenu izročil politkomisar Glavnega štaba Slovenije Boris Kidrič.

20. septembra leta 1941 je okupator požgal Rašico, in sicer kot kazen zaradi napada partizanov na skupino Nemcev in hkrati v opozorilo vsem, ki bi se mu drznili upirati. Vendar svojega namena ni dosegel. Nasprotno, marsikdo, ki mu prej ni bilo dovolj jasno, kaj je edino mogoče pričakovati od nacistične in vojaške oblasti, se je zavedel in se vključil v narodnoosvobodilno gibanje.

V trajen spomin na dogodke pred štiridesetimi leti so planinski dom na Vrh nad Rašico poimenovali v Planinski dom Rašiške čete, napis na pročelju doma je odkril Viktor Avbelj.

L. D.

Samo sprejemanje sklepov in pozivanje na uresničevanje ne prineseta boljših rezultatov

O skromnih dosežkih našega gospodarstva v letošnjem prvem polletju – doseglo ni niti republiškega povprečja, niti uresničilo z resolucijo sprejetih ciljev – smo pisali že v zadnji številki Kamniškega občana. Zato se tokrat ustavimo na sestankih občinske konference ZK in občinskega sindikalnega sveta – na obeh so namreč razpravljali o rezultatih gospodarstva v občini v prvi polovici leta.

Konference naših komunistov se je udeležila tudi Ivanka Vrhovčak, izvršna sekretarka predsedstva CK ZK Slovenije, ki se je vključila v razpravo. Ocenila je delo konference, spregovorila pa tudi o današnjem težkem gospodarskem položaju in o nalogah komunistov za razreševanje problemov.

Tako, kot na številnih sestankih komunistov, se tudi pri vas danes niste pogovarjali z jezikom komunistov, je dejala Vrhovčakova. Podatki o poslovnih rezultatih so seveda tudi za razpravo na konferenci potrebni, vendar pa morajo imeti svojo vsebino. In če se tudi v Kamniku že nekaj časa soočate z problemi ter ste tudi sprejeli vrsto sklepov, pomeni, da ste neučinkovito toršili energijo, narejenega pa ni nič. Slišali smo več razprav, je nadaljevala Ivanka Vrhovčakova, vendar iz nobene ni bilo mogoče razbrati, kdo je kriv za nedoslednosti in kako naprej, čeprav je treba priznati, da so sklepi, ki so jih sprejeli v sindikatu, še najbolj udarni. Vendar, samo pozivanje za odpravljanje napak ne bo nič pomagalo. Komunisti v vaši občini tako v gospodarstvu kot negospodarstvu opravljajo najpomembnejša in najodgovornejša dela – torej ima prav vsak komunist tudi možnost vpliva, seveda najprej sam pri sebi, nato pa v svojem delovnem in življenjskem okolju.

Taka razprava, kakršno smo slišali danes na konferenci, sodi v koordinacijski odbor socialistične zveze, je opozorila Vrhovčakova. Gre za posledice nerazdeljenega dela po vsebinski strani med družbenopolitičnimi organizacijami in drugimi organi, saj imajo, čeprav je cilj za vse isti, vsak svoje naloge.

Veliko bi bilo treba spremeniti tudi v delu zborov občinske skupščine, da bodo le-ti resnično kreatorji politike, ne pa da se bodo formalno sestajali, izvršni svet pa bo nenehno postavljen pred dejstvo, da mora pripravljati ukrepe za razreševanje težav. In če je razprava opozorila na slabosti, ki bi jih lahko poimenovali z besedami nerealno planiranje v združenem delu, potem je še toliko bolj očitno, da so premalo vključeni tudi delavski sveti.

Vrhovčakova je govorila tudi o izvozu, ki ga je zaradi gospodarskega položaja treba povečati, pa četudi bo posamezna tovarna izvažala z izgubo. Vendar je treba presekat z egoizmom, videti je treba skupni cilj. Prav tu pa

imajo komunisti zelo pomembno nalogo, hkrati pa morajo pognati mehanizem za ponovno preverjanje razvojnih načrtov ter potem tudi skrbeti za dosledno uresničevanje sprejetih ciljev.

O poslovnih rezultatih so po razpravi v osnovnih organizacijah sindikata in na zborih delavcev razpravljali tudi na seji občinskega sindikalnega sveta ter sprejeli več ugotovitev in stališč, med katerimi ima nosilno mesto stališče, da je treba z družbenopolitično akcijo in s povečano aktivnostjo delavskih svetov in temeljnih delegacij v vseh okoliščinah do konca leta čim bolj dosledno zagotoviti uresničevanje sprejetih razvojnih načrtov. Izvršni svet naj v skladu s svojimi pristojnostmi spremlja poslovne rezultate in sodeluje pri reševanju težav, zlasti v izvozno usmerjenih delovnih organizacijah in tam, kjer so bili polletni rezultati bistveno pod načrtovanimi.

Med stališči je občinski sindikalni svet zapisal tudi ugotovitev, da v združenem delu še vedno preveč iščejo zunanje vzroke za težave (v sistemu, zvišanju cen); čeprav objektivnih vzrokov ni mogoče povsem zanikati, pa je

veliko slabosti tudi znotraj delovnih organizacij, vendar je marsikje preveč udomačena logičnost, premalo je naporov za iskanje boljših rešitev. Ob devetmesečnih rezultatih poslovanja bi bilo treba odpraviti s prakso, da razpravljamo predvsem o proizvodni funkciji, premalo ali nič pa o ostalih poslovnih funkcijah. Devetmesečni rezultati poslovanja morajo biti pripravljeni tako, da bodo na eni strani delavcem omogočili ugoditev o začasnem razporejanju dohodka v skladu z doseženimi rezultati, na drugi strani pa morajo dati jasno pot za pripravo razvojnih načrtov za prihodnje leto. Zato naj zbor združenega dela sprejme sklep, ki bo zaostril osebno odgovornost nosilcev nalog. Osnovne organizacije sindikata pa naj bi še posebej natančno proučile družbenoekonomske odnose znotraj delovne organizacije in navzven, področje zaposlovanja, izrabo delovnega časa, učinkovitost meril za nagrajevanje po rezultatih dela; posebej skrbno pa uresničevanje že sprejetih ukrepov, pri čemer o ugotovitvah ne bi smeli molčati.

JANA TAŠKAR

Ko bi bilo apokaliptično slikanje propada človeške civilizacije le nekakšna pripovedka, ki jo pač potegnemo na svetlo ob nekoliko hujših časih, bi si pravzaprav ne delali skrbi. Toda zdi se, da to še nekaj nazorno slikanje vse bolj dobiva poteze realnosti, sedanjega sveta, ki v oboroževalni tekmi drvi svojemu propadu nasproti. Nekateri največji poznavalci človeške zgodovine in njegove filozofije ali pa se morda le pronicljivi ciniki?!, trdijo, da je v človeku sam nekakšen nagon po uničevanju. Če torej sodimo po današnjem kopičenju orožja, ki duši velike in male države, bi lahko rekli takole: človeštvo si menda želi, da bi se z vsem orožjem pokončalo ne samo enkrat, marveč nešteto krat – za zmeraj.

Samuel Cohen, idejni in praktični oče ameriške nevtronske bombe, je v intervjuju za nemški Deutsche Volkszeitung razlagal o tem orožju nekako tako, kot da bi pravzaprav šlo za orožje, ki sicer človeka umori, a tisti, ki ostane, je neizmerno

Apokalipsa ni samo pripovedka

bogat. Vulgarizacija Cohenovih besed je takorekoč samo vulgarizacija sedanje oboroževalne tekme, ki je prešla in že dolgo tega vse razumne meje. Kljub temu, da je povsem nemogoče trditi, da Sovjetska zveza takšnega orožja nima in ga ne izdeluje, se zdi, kot da bi bil z začetkom proizvodnje nevtronske bombe v ZDA svet bližje svoji apokaliptični katastrofi. Pa nevtronska bomba ne pomeni, da je bil svet že pred tem kaj dlje od propada.

Vsi napredni duhovi sveta, ki jim kaj pomeni obstoj človekove civilizacije, poskušajo s pozivi najmočnejšim državam in njihovim valdam vendarle zaustaviti noro kolo oboroževanja. Jean Jacques Schreiber, svetovni novinar, publicist, včasih tudi politik, pa pravi, da gospodarski razvoj nekaterih držav (ZDA) neizogibno pelje k svetovni katastrofi. Pravi, da se ZDA srečujejo sedaj s takšnimi problemi, kot se je pred dobrimi 100 leti nekdanja svetovna velesila Velika Britanija. ZDA se vse bolj nagibajo k razširitvi oboroževalne industrije, ki pa seveda nemoteno proizvaja samo določen čas, potem pa se tako, kot drugje, »skladišča« napolnijo. Podobno je seveda s Sovjetsko zvezo, ki je zaradi šibkejšega gospodarskega razvoja in moči v neprestanem primežu gospodarskih težav. In Zahod to ve ter zato naperja oboroževalni lok.

Kje so meje človekove norosti, bi se lahko vprašal samo tisti, ki ne pozna svetovnega položaja. Zato čas zahteva hitro ukrepanje, kajti vprašanje, ali se svet ne vrti svojemu propadu nasproti, že dolgo ni več samo retorika.

J. KOVAČIČ

Narodni heroj Franc Avbelj-Lojko s praporom prve partizanske enote na Kamniškem (Foto: F. Svetelj)

Ob proslavi in družabnem srečanju pri Cahtetu

Druženopolitične organizacije in KS Srednja vas so pripravili v počastitev krajevnega praznika, 22. julija, proslavo in družabno srečanje ob tabornem ognju pri Cahtetu na Lokah. Osnovni namen prireditve je bil obuditev spominov na NOB, zlasti v tem okolišču. Vendar ne spomin na nekaj, kar je minilo, kar s sedanjim časom in življenjem nima zveze, ampak kot spomin, ki je hkrati nadaljnja pot za našo družbo. Pogum, samostojnost, vera v prihodnost in življenje, ki so bili partizanom nujni, so potrebni tudi danes in bodo tudi v prihodnje.

Partizani so bili narodnoosvobodilni boj in hkrati socialistično revolucijo. Osvobodili so nas nemških, italijanskih in drugih okupatorjev in postavili temelje novi socialistični družbi. V življenju pa ni nobena stvar enkrat za vselej pridobljena ali priborjena. Kot posamezniki in kot družba se zavedamo možnosti izbruha nove vojne in ker smo odločni svobodo skrbno varovati, gradimo sistem SLO in družbene samozagrade ter močno ljudsko obrambo.

NOB je bila hkrati socialistična revolucija. V socialističnih produkcijskih odnosih ni prostora za nadvlado in izkoriščanje. Produkcijski odnosi in drugi družbeni odnosi pa so včasih tudi prikriti. Zlasti produkcijski

odnosi, ki se skrivajo za tržnimi odnosi. Pri njih namreč tudi v našem socialističnem samoupravnem družbeno-ekonomskem sistemu obstaja potencialna nevarnost izkoriščanja. Naša družba se bo morala temeljito spoprijeti tudi s problemi na tem področju.

Morda na videz izgleda, da proslava in družabno srečanje ob krajevnem prazniku ni povezana z aktualnimi družbenimi problemi. Mislim, da je ravno nasprotno. V tem vidim drugi namen prireditve. Taka prireditve naj nam bo vzpodbuda za aktivnejše vključevanje v družbeno dogajanje, tako posamezno, kot preko družbenopolitičnih organizacij.

Med slednjimi je v krajevni skupnosti Srednja vas, predvsem v OO ZSMS, čutili pozitivne premike. Prevladalo je spoznanje, da mora tudi mladinska organizacija biti množična, saj bo le tako lahko na eni strani izpolnila pričakovanja samoupravne socialistične družbe in na drugi strani postala mesto, kjer se mladi srečujejo, spoznavajo, se zabavajo, športno in kulturno udeležujejo itd. V taki organizaciji ne more biti zapiranja v ožji ali širši krog, vanjo ne sodijo osebne antipatije in nesporazumi, niti neko suhoparno forumsko delo. Le tako bodo mladinci začutili, da je mladinska organizacija njihova organizacija.

Vzpodbudno je, da se je v delo OO ZSMS Srednja vas vključilo veliko novih mladincev. Pri tem se je hitro pokazala napačna domneva, da mladinci ne bodo hoteli prevzeti odgovornosti zadolžitve. To dokazuje tudi nedavna volilna konferenca, saj so mladinci glasovali tajno med tremi kandidati, ki so bili pripravljene prevzeti odgovornost predsednika OO ZSMS. Dejavnost mladinske organizacije se kaže v vsej krajevni skupnosti. Mladinci uprizarjajo igre, pomagajo pri raznih gradnjah, organizacijah proslav in prireditve, načrtujejo gradnjo športnega igrišča in smučarske vlečnice, seveda vse ob pomoči krajevne skupnosti.

Tudi proslavo in družabno srečanje pri Cahtetu bi si brez mladincev težko zamislili. Pripravili so pohod z obiskom spominskih obeležij NOB v krajevni skupnosti ter odlično uspel kulturni program. Poskrbeli so za taborni ogenj in drugo potrebno organizacijo prireditve, ki so se je udeležili v velikem številu.

Morda je ob tem najpomembnejše to, da se mladinci kljub uspehom ne usvajajo z doseženim, temveč skušajo nenehno izboljševati svoje delovanje in če je potrebno, tudi kritično spregovoriti o svojem delu.

Vsekakor jim krajani želimo še veliko uspehov.

M.

Kovinar sem...

Oblak prahu in ostri noži rezila, težki tovornjaki in transport do plavža, kadečca še žilindra, svetlordeča talina, tisoč drobnih kresničk...
Železo, kdo bo tebe ljubil?

»Kovinar naj bo«, je dejala mama, ko je s svojimi žuljavimi rokami božala sinove črne laske. Drobne, svetlikajoče se oči so zažarele. Kovinar, kovinar,...

Te dni smo jih videvali v proizvodnih dvoranah organizacij združenega dela v Kamniku in Mariboru. Ponosne, vztrajne in razigrane. V čistih delovnih oblekah, v gumbnici namesto nageljna obeležje tekmovanja.

In potem se je začelo. Sekunde so stekle v minute, ure, v večnost. Bom najboljši? Kaj bodo rekli doma, če ne bom uspel? Sem izbral pravilno hitrost? Pa saj ni važen rezultat, glejte, sodelujem! Vprašanj, tisoč vprašanj, pa vselej en odgovor: »Srečen sem, ker sem kovinar!« Nekomu se je utrnula solza, stotero solza, oni si je obrisal potno čelo. Sedaj je vse mimo. Prijeten občutek notranjega zadovoljstva.

Tudi tovariš Tito je bil kovinar. In vedno, kadar je govoril o tem, je bil ponosen, zelo ponosen.

Tudi jaz sem kovinar. Ponosen in srečen. Nasvidenje. Prihodnjic pride na tekmovanje moj sodelavec.

Proizvodno-delovna tekmovanja kovinarjev postajajo že tradicionalna. Letos smo v kamniški občini prvič organizirali takó srečanje. Želimo, da bi proizvodna tekmovanja postala bolj množična in kakovostna. Množica delavcev iz kovinsko-predelovalne industrije, ki želi svoje znanje potrditi tudi na tekmovanih delovnih mestih, se iz leta v leto širi, kar dokazuje, da so delovna tekmovanja potrdila svoj namen. Prav tako so nepogrešljiva tudi v doseganju boljših delovnih rezultatov in nedvomno prispevajo k dvigu tehnične kulture dela. Delovna tekmovanja so dragocena vzpodbuda tudi za človekovo ustvarjalnost, za dvig produktivnosti, za vzpodbudno inventivno dejavnost, povečamo kvaliteto dela in ne nazadnje tudi da svečano in delovno proslavimo dan kovinarjev.

S takimi ustvarjalnimi nameni smo pripravljali občinsko tekmovanje v Kamniku. Povdariti moram, da so proizvodno-delovna tekmovanja rangirana. Najprej je treba tekmovati v občini ali regiji. Potem zmagovalci sodelujejo na republiškem tekmovanju in od tam se zmagovalci uvrstijo na zvezno tekmovanje, ki bo letos v Titogradu.

Omeniti moram, da proizvodno-delovna tekmovanja pogojujejo tudi relativno visoke stroške tekmovanja. Tekmovanja ni možno izvesti tam, kjer ni dovolj enakih obdelovalnih strojev. To pomeni, da moramo imeti v občini ali v eni delovni organizaciji na enem mestu vsaj 4 strožnice enakega tipa in po možnosti približno enako stare oz. obrabljene. Enako velja za rezkalne stroje in brusilne stroje. Varilnih aparatov je možno dobiti več enakih, saj so občutno cenejši od obdelovalnih strojev. Poleg strojev so potrebna še različna orodja, ki pa morajo biti popolnoma nova in enaka za vse tekmovalce, saj je le tako možno zagotoviti enake pogoje vsem udeležencem. Ocenjevanje doseženih rezultatov je zaradi zapletenosti tekmovalnega sistema zelo težavno. Namreč, končna uvrstitev je odvisna od teoretičnega znanja tekmovalca, praktičnega dela oz. kvalitete obdelovalca in časa, v katerem je bil obdelovalec izgotovljen. Zato potrebujemo sodobno merilnico z merilnimi napravami in nekaj sodnikov spremljevalcev in ocenjevalcev tekmovanja. Iz navedenega je

razvidno, da v naši občini le v tovarni TITAN izpolnjujemo pogoje za organizacijo tekmovanja.

V Titanu smo se organizacije tekmovanja lotili z vso resnostjo. Možna je bila le izvedba tekmovanja, da so tekmovalci deljeni na posamezne delavnice; tako so tekmovali rezkalci v orodjarni na strojih ALG-200B, strugarji so tekmovali v vzdrževanju na strojih ADA Potisje PA-25 in PA 30, elektro varilci in plamenski varilci pa ravno tako v vzdrževanju. Pri organizaciji tekmovanja je sodelovalo precej naših strokovnih delavcev, tako da je delo potekalo timsko. Skupina za teoretični del je z ozirom na propozicije pripravila teste, ki so vsebovali vprašanja iz samoupravljanja, varstva pri delu, osnovnega znanja tehnologije, mehanske obdelave kovin in pa specialna vprašanja iz vsakega tekmovalnega področja. Spremljevalne komisije so pripravile delovna mesta in jih označile. Ocenjevalne komisije so vrednostile kvaliteto dela in vskladile dokončni vrstni red. Za obdelovalce smo izbrali take predmete, ki bi bili še naprej uporabni. Tako smo opravili dobro delo, saj noben delovalec ni padel v izmet. Tekmovanje je bilo v soboto 12. 9. 1981 dopoldne v Titanu.

Doseženi so bili sledeči rezultati: strugarji: 1. Janez Kramar TITAN, 2. Valentin Uršič TITAN, 3. Drago Lavtižar TITAN; rezkalci: 1. Alojz Dacar TITAN, 2. Miro Rems TITAN, 3. Miha Pregl Svilanit; varilci (roč. el. obl.): 1. Ludvik Jenko TITAN, 2. Franc Škrbec TITAN, 3. Janez Kern TITAN; plamenski varilci: 1. Jože Romšak TITAN, 2. Rajko Gregorčič TITAN, 3. Tomaž Kepic TITAN.

Skupno je tekmovalo 25 tekmovalcev iz TITANA, Svilanita in Svita.

Zmagovalci so se uvrstili na republiško tekmovanje v Mariboru od 18.-21. septembra 1981. Tekmovanje je bilo v več delovnih organizacijah v Mariboru. Teoretični del je bil v šolskem centru TAM, strugarji so bili v TAM, rezkalci v Elektrokovini, varilci pa v Metalni. Tekmovalo je 247 kovinarjev, v predtekmovanju po občinah in regijah pa je sodelovalo preko 7.000 tekmovalcev. Tekmovanci naše občine so tako prvič sodelovali v zaključnem delu tekmovanja. Zato smo z negotovostjo spremljali njihovo delo. Čeprav je bilo nekaj naših strokovnjakov med člani različnih komisij in smo tekmovalce intenzivno pripravljali, nas je skrbelo njihova uvrstitev.

Tudi tekmovalci Janko Kramar, Alojz Dacar, Jože Romšak in Ludvik Jenko so imeli nekaj treme. Na teoretičnem delu so dosegli v povprečju 70% možnih točk, kar je bila za začetek optimistična napoved.

V praktičnem delu smo imeli nekaj težav. Predvsem rentgensko slikanje varov in novi varilni štiti so nam malo pomagali. A so kljub temu naši predstavniki dosegli visoke uvrstitve.

4. mesto Janez Kramar 700 točk (med strugarji),
12. mesto Jože Romšak 601 točk (med plamenskimi varilci),
18. mesto Ludvik Jenko 584 točk (med elektro varilci),
19. mesto Alojz Dacar 583 točk (med rezkalci).

V vsaki panogi je tekmovalo 30 tekmovalcev, tako so naši tekmovalci končno prebili led in ob enem dosegli lepe uvrstitve na republiškem tekmovanju kovinarjev.

CIRIL GRILJ

3. konferenca ZSS o socialni politiki

Tretja konferenca Zveze sindikatov Slovenije bo obravnavala vloge in naloge sindikatov v socialni politiki in zagotavljanju socialne varnosti delavcev. To je ponovna potrditev usmerjenosti Zveze sindikatov Slovenije, da v času med kongresoma spodbuja čim celovitejšo obravnavanje položaja delavcev in občanov pri zagotavljanju oblasti nad delom in rezultati njihovega dela. Ker sta prva in druga konferenca v letu 1979 in 1980 obravnavali vprašanja planiranja in delitve osebnih dohodkov, pomeni vsebina tretje konference logično dopolnitev dela pri uresničevanju interesov delovnih ljudi in občanov.

Da bi se kar najbolje pripravili na oblikovanje vsebine dokumenta je predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov v Kamniku sprejelo akcijski program ter rokovnik priprav za 3. konferenco o socialni politiki, ki bo v mesecu novembru 1981.

Področja socialne politike in socialne varnosti so bila razdeljena na posamezne temeljne nosilce razprav, tako OZD, kot tudi SIS, ki po samoupravni in izvajalski funkciji skrbijo za nemoteno delovanje socialne politike in socialne varnosti.

Nosilci razprav so pripravili izhodišča, ki bodo skupaj predstavila celovito gradivo za 3. konferenco, o katerem bo tekla razprava v vseh temeljnih sredinah združenega dela, vključevala pa bo tudi občane v krajevnih skupnostih.

Občinski svet Zveze sindikatov Kamnik je na zadnji seji izvolil Jelko TUŠAR, zaposleno v »Eta« Kamnik, za delegatko na 3. konferenci Zveze sindikatov Slovenije.

Kljub oteženim gospodarskim razmeram in slabšim gospodarskim rezultatom v občini, je potrebno odgovorno pristopiti k obravnavi vprašanj s področja socialne politike in socialne var-

nosti. Pri tem je treba poudariti, da ne gre za širjenje socialnih pravic in socialne varnosti, ampak za razumno in pravično urejanje sistema ob danih materialnih možnostih, ki bodo v ospredje postavljali skrb za delavca na delovnem mestu in občana v njegovem življenjskem okolju.

Glede na veličino in širino področij, ki jih zajema socialna politika in socialna varnost, bomo v prihodnjih številkah Kamniškega občana predstavili posamezne sklope vprašanj, kot tudi vsebino razprav s predlogi, mnenji in stališči.

S takšnim načinom obveščanja želimo pritegniti čim širši krog delovnih ljudi in občanov, da pri snovanju dokumenta sodelujete ter tako prispevate svoj delež k uspešnemu delu 3. konference Zveze sindikatov Slovenije.

Nadaljevanje prihodnjic

OS ZSS Kamnik

Od vsepovsod

Zaloge reprodukcijskega materiala kopnijo

ZAGREB - Avgusta letos je bila industrijska proizvodnja v Jugoslaviji za 7,5 odstotka večja kot avgusta lani in za 8,5 odstotka večja v primerjavi z letošnjim julijem. Celotna industrijska proizvodnja je bila v osmih letošnjih mesecih tako za 4,8 odstotka večja kot v enakem času lani. Vendar so se ob koncu julija zaloge reprodukcijskega materiala v primerjavi z lanskim povprečjem zmanjšale za štiri odstotke, so povedali na seji izvršnega odbora skupščine Gospodarske zbornice Jugoslavije. Do 14. septembra je bil izvoz nominalno večji za 15,3 odstotka, vendar je bil izvoz na konvertibilno bomočje za šest odstotkov manjši, na klirinški trg pa za 49 odstotkov večji. Uvoz pa je bil do tega datuma nominalno večji za 10,7 odstotka, zato je bil blagovni uvoz pokrit samo 50 odstotno.

Število naložb v Sloveniji upada

LJUBLJANA - Lanski delež naložb v dohodku delovnih organizacij oziroma tozdog je bil okoli 31 odstotkov, v letošnjem prvem polletju pa se je zmanjšal na 26,2 odstotka. To je celo manj, kot je predvideno v letošnji republiški družbenoekonomski resoluciji, so povedali na konferenci z novinarji predstavniki republiške komisije za oceno investicij. Da investicije v Sloveniji vendarle upadajo,

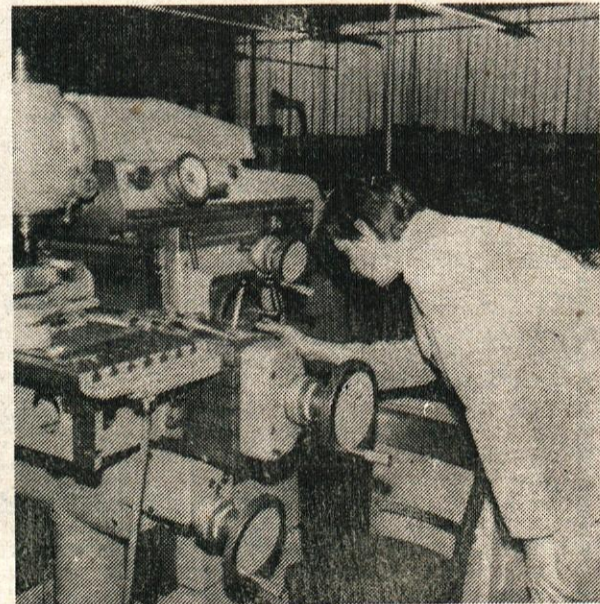
dokazuje tudi podatek, da so investitorji v prvem letošnjem polletju prijavili le 56 investicij, medtem ko so jih v istem lanskem obdobju še 98, predlani pa celo 251. Kot ugotavlja omenjena komisija, pa delovne organizacije za naložbe vse bolj uporabljajo tudi lasten denar, saj so v lanskem prvem polletju pri naložbah sodelovale z 38,6 v letošnjih šestih mesecih pa z 43,3 odstotka lastnih sredstev.

Potrebna je dolgoročna izvozna strategija

LJUBLJANA - Dolgoročni razvoj slovenskega gospodarstva ni mogoč brez hitrega povečanja izvoza. Zato je treba izoblikovati natančno izvožno strategijo, kar pa ni mogoče storiti brez pomoči znanstvenikov, ki se ukvarjajo z ekonomskimi odnosi s tujino, je bilo rečeno na posvetu ekonomistov, ki ga je organiziral CK ZKS. Ob tem so na posvetu povedali, da se s problematiko ekonomskih odnosov s tujino sicer ukvarja veliko znanstvenikov in strokovnjakov, vendar ni temeljne diagnoze sedanjega gospodarskega položaja in zato tudi ni pravih odgovorov, kaj storiti.

Izvoz ostaja trajna in najpomembnejša naloga

LJUBLJANA - Izvoz je še vedno temeljna naloga slovenskega gospodarstva, je ugotovilo predsedstvo republiške konference SZDL v razpravi o sedanjem gospodarskem položaju. Zato je treba napeti vse sile, vendar izvoz ne sme pretirano osiromašiti domačega trga. Člani predsedstva so ob tem menili, da je nesprijemljivo, ker v nekaterih delovnih organizacijah oziroma tozdogh kljub jeseni še niso sprejeli planskih dokumentov.

Dogodki med NOB v kamniški občini

V počastitev 40-letnice vstaje slovenskega in jugoslovanskih narodov ter narodnosti smo nekajkrat obudili spomin na dogodke v narodnoosvobodilnem boju na območju naše občine. Med drugim smo svečano proslavili tudi začetek vstaje na Kamniškem, 27. julija 1941, na dan, ko ima naša občina svoj praznik.

Prikaz dogodkov v mesecih avgust in september naj nas tako kot dogodki julija 1941. leta spomni na najtežje čase, ki so jih prestajali naši ljudje v boju za svojo ohranitev in obstoj, za lepše in človeka vredno življenje.

Leta 1941

1. avgusta je poveljstvo Kamniškega bataljona ustanovilo Kamniško-Dupliško četo. Za prvega komandirja čete so imenovali tovariša Mirka Jermana.

Nemške okupacijske oblasti so na akcije prvih partizanov takoj ostro odgovorile. Že 2. avgusta so Nemci ustrelili ob Vrbančevi opekarini pri Begunjah tri kamniške aktiviste: Leopolda Dremlija, Mirka Ekstarja in Ignaca Hrena. Štiri dni kasneje, 6. avgusta, so prav tam ustrelili še Kazimirja Černeta, Stanka Kališnika in Milana Kolariča.

Po akciji v noči na 28. julij je odšlo več ljudi v partizane. K temu je pripomoglo tudi vse hujše nasilje Nemcev, zlasti pa streljanje talcev. Tako je štab Kamniškega bataljona 17. avgusta zbral na Rašici vse partizane kamniškega okrožja in oblikoval bataljon. Na zbor, ki je trajal tri dni, so prišli partizani Kamniške, Radomeljske, Rašičke in Mengeško-moravske čete, skupaj 117 borcev. Po slovesni zaprisegi je Rašička četa delovala na območju Rašice, Šmarne gore in Smednika, Mengeško-moravska četa okrog Moravč do ceste Trojane-Domžale in Domžale-Kamnik do Tuhinjske doline, Kamniška četa pa pod Kamniškimi planinami do Cerklj pri Kranju.

9. avgusta so Nemci prišli k Čahetovi družini na Lokah v Tuhinjski dolini, kjer je bil ustanovljen okrožni odbor OF v Tuhinjski dolini. Gospodar domačije Janez Berlec-Nace in njegov hlapec Jakob Golob-Metod sta še pravi čas ušla, pač pa so Nemci ujeli nečaka Janeza Burjo-Tomažka, ki je Nemcem kmalu nato ušel iz hiše. Družina je bila naslednje dni nadzirana, kajti Nemci so upali, da bodo dobili gospodarja in ga zaprli. Na domačijo so avgusta in septembra pazili domači otroci, ki so septembra opozorili na Nemce, ko so ponovno prišli in zaman streljali na pobegle moške. Zaradi nemške nevarnosti je vsa družina februarja 1942. leta zapustila domačijo. Otroci so se skrivali pri sorodnikih, vsi odrasli z materjo Ano-Veroniko pa so šli v partizane.

Avgusta 1941. leta so se v Poznikovem mlinu zbirali kamniški komunisti. Pri Poznikovih in Sušnikovih so našli zavetje in pomoč tudi prvi ranjeni in bolni partizani.

Po zboru na Rašici je Kamniška četa avgusta leta 1941 delovala v tunjskih gozdovih, vendar je redko menjala svoj tabor. Tako so jo Nemci zaradi nepazljivih straž napadli 24. avgusta, jo presenetili in razkropili. Žrtev sicer ni bilo, vendar so Nemci zaplenili v taboru precej dragocnega orožja in opreme.

Avgusta 1941. leta je bil ustanovljen prvi vasi odbor OF v Gradišču v Tuhinjski dolini.

Mengeško-moravska četa se je po uspešnem spopadu z Nemci pri Sv. Mohorju nad Moravčami 21. septembra premaknila v okolico Šenčurja, od tam pa v okolico Kamnika; 30. septembra so jo v Žubejevem griču pri Kamniku Nemci razbili. Nekaj borcev te čete se je po spopadu umaknilo čez Savo v Ljubljansko pokrajino.

3. septembra so borci Kamniške čete zažgali tovarno pohištva Remec, sedaj Stol, in s tem ovrgli nemške vesti, da so partizani uničeni. Tovarna, ki je izdelovala tudi smuči za nemško vojsko, je bila tako poškodovana, da so morali delo v večini njenih oddelkov ustaviti.

29. septembra so Nemci znova streljali v Jaršah. Med žrtvami so bili Ciber iz Kamnika, Smreški iz Črne in Jaka Jerkov iz Tuhinjske doline.

Leta 1942

Prve dni avgusta sta 1. in 2. grupa odredov imeli težke boje z Nemci, ki so z močnimi enotami hoteli uničiti partizansko vojsko. V noči na 11. avgust so v boje poslali okrog 10.000 mož in v naslednjih dneh zmagoslavno govorili, da so uničili partizane. Ti pa so se spretno

umikali zasedam in s svojim junaštvom razbili vse zasede in obkolitve. Del 2. grupe odredov je že 12. avgusta prišel pod Karavanke in krenil proti Krvavcu. Nemci so proti partizanom poslali močno orožniško silo z »raztrganci«. V Kamniških planinah je kolona 2. grupe odredov padla v zasedo in izgubila 16 borcev, 7 ranjenec so Nemci ujeli. Preživeli borci so nato prišli na Krvavec in 15. avgusta krenili na Košutno. Naslednjega dne je 2. grupa odredov prišla do Kamniške Bistrice. Ko so Nemci spoznali, da se partizani pomikajo proti Štajerski, so zasedli vse planinske kočice in vdrlji v Kamniško Bistrico. Borci 2. grupe odredov so se med boji pomaknili na Veliko planino, od tu pa na Kostavsko planino, kamor so prišli 19. avgusta.

15. avgusta so Nemci izselili več družin iz vasi Gozd in iz doline Črne. Njihove hiše so oropali in razdejali.

26. avgusta je Kamniška četa skupaj z borci 2. grupe odredov napadla v Tuhinjski dolini nemški kamion. Med spopadom so ubili 3 policiste in zažgali kamion.

Leta 1943

6. avgusta so se na Šipku v Tuhinjski dolini zbrali borci Kamniškega, Zasavskega in Savinjskega bataljona in oblikovali 6. brigado »Slavka Šlandra«. Po njenem odhodu v Ljubljansko pokrajino, kjer so pričakovali kapitulacijo Italije, so ostale na Kamniškem le manjše partizanske enote s Kamniško četo.

Nemci so avgusta meseca aretirali več ljudi iz vasi Češnjice in Okroga ter jih odgnali v internacijo.

Avgusta meseca je okrožni komite KP Slovenije Kamnik ponovno organiziral rajonske odbore OF. Na območju sedanje občine so delali trije rajonski oziroma okrajni odbori OF in to v Kamniku, Tuhinju in Komendi. Iz partizanskih enot so poslali na teren zanesljive in predane borce, ki so kot politični delavci organizirali razne odbore in utrjevali delo ljudske oblasti.

8. septembra je kapitulirala Italija in razglasila brezpogojno vdajo svojih oboroženih sil zaveznikom. Partizanska vojska, ki se je skoraj dva meseca pripravljala na ta dogodek, je tedaj zaplenila veliko italijanskega orožja in opreme. Poleg tega je množična vstaja zajela vse Slovensko Primorje, kar je vplivalo tudi na Gorenjsko, kjer je bila ustanovljena Triglavski divizija. Leta je imela jeseni 1943. leta okrog 3600 borcev in bork.

11. septembra so Nemci izselili Jurčetovo družino iz Spodnjih Palovč, medtem ko so očeta in brata te družine že prej aretirali in ustrelili. Pri tej domačiji je bila vse od začetka 1942. leta partizanska javka.

Septembra tega leta je v vasi Vrhpolje v soteski Nevljice pri Kamniku delal obveščevalni center Kamniškega okrožja. Blizu te postojanke je bila tudi relejna kurirska postaja.

Leta 1944

Po veliki zmagi partizanov zadnje dni julija v Zgornji Savinjski dolini, kjer so Nemci izgubili več kot petsto vojakov in veliko orožja, so Nemci 3. avgusta zapustili tudi Motnik in Špitalič. Osvobojeno ozemlje se je razširilo tudi na del Tuhinjske doline. Bataljoni 6. brigade »Slavka Šlandra« so nato odbili vse sovražnikove napade in preprečili njegov prodor v Tuhinjsko dolino. Najhujši boji so bili tedaj v smeri proti Kamniku pri vasi Gozd.

Avgusta so zavezniška letala metala vojaško opremo za partizane nad Veliko planino.

Nemci so bili v avgustu tega leta v neprestanih obrambnih bojih brez moči. V tej nemoči so se širom po Gorenjski hudo znašali nad civilnim prebivalstvom. Med drugim so v tem mesecu požgali del vasi Zajasovnik.

27. septembra so se borci 1. voda 2. čete III. brigade Vojske državne varnosti (VDV) spopadli z Nemci na Komendski Dobravi. V tem boju sta padla brata Ciril in Metod Kosec. Drugi vod te čete so Nemci iznenadili in zajeli borce, ki so spali na skednju v Šinkovem turnu pri Vodichah. Speče borce je izdal komandir voda, ki se je sam prijavil Nemcem. Septembra 1944. leta je bilo ustanovljeno Kamniško-Zasavsko področje s 6 komandami mest in to: Kamnik, Motnik, Domžale, Moravče, Vače in Zagorje.

Septembra je bil v vasi Ravne v Tuhinjski dolini sedež okrožnega komiteja KPS Kamnik.

FRANC HRIBAR-LOVRO

Prvič podaljšano bivanje v kamniških osnovnih šolah

Vsaka začetek je težaven

V letošnjem šolskem letu smo v kamniških centralnih osnovnih šolah Fran Albreht in Tomo Brejc dočakali težko pričakovano novost, prve oddelke podaljšanega bivanja za učence nižjih in višjih razredov. Res je to samo začetek, ki ne zadovoljuje vseh potreb po organiziranem varstvu kamniških učencev, vendar je tudi to upanje, da bomo na tem področju vsako leto storili korak naprej.

Na osnovni šoli Fran Albreht so trije oddelki podaljšanega bivanja za nižje razrede, na šoli Tomo Brejc pa dva oddelka za učence nižjih in en oddelk za učence višjih razredov. Prednost so kajpak imeli učenci, ki so bili doslej vključeni v varstvo v Dijaškem domu. Po prvih podatkih je v podaljšano bivanje zajetih okrog 170 učencev.

Varstveni oddelki so odprti od pol šestih do zjutraj in od pol dvanajstih do 15.30. Tisti, ki prihajajo zjutraj, imajo v šolski ku-

hinji zajtrk, ki velja 30 dinarjev. Ekonomska cena kosil znaša 45 dinarjev, ki jo 20 odstotno regresira občinska izobraževalna skupnost. Starši od te cene plačujejo glede na višino osebnih dohodkov oziroma socialni položaj po posebni lestvici 70, 60, 50 ali 40 odstotno ceno. Socialno najšibkejši imajo kosilo tudi zastoj, prav tako tisti, ki so oddaljeni več kot 4 kilometre od šole in nimajo možnosti prevoza z avtobusom, čeprav so taki primeri redki.

»Še vedno se ukvarjamo z začetnimi težavami, saj smo začeli z organiziranim podaljšanim bivanjem bolj po ustnih kot po pisanih dogovorih z občinsko izobraževalno skupnostjo, ker status Dijaškega doma še vedno ni opredeljen,« je v razgovoru povedal Jože Juvančič, pomočnik ravnatelja osnovne šole Fran Albreht. »Zanimanje je znatno večje, kot nam dopuščajo prostorske in kadrovske možnosti. Pri nas vodijo podaljšano bivanje

učitelji iz dijaškega doma, ki po izobrazbi v glavnem ne ustrezajo zahtevam. Je pač veliko smeri pedagoških poklicev.«

Kako pa ste zadovoljni s hrano, ki jo vozite iz Izobraževalnega centra?

»Ne povsem. Tam se nekaj zatika. Že dvakrat so nam pripeljali premalo obrokov. Za to ceno bi bilo lahko vsaj malo več, če že ne bolj.«

Prav zares. Tudi učenci, ki so bili prej v varstvu v Dijaškem domu občutijo precejšnjo razliko v količini in kvaliteti toplih obrokov-kosil, cena pa je bila v Dijaškem domu znatno nižja. Verjetno bo treba tu kaj storiti, saj starši ne plačujejo zato, da bodo doma lačnim otrokom pripravili še eno kosilo?

In katere pomanjkljivosti, poleg naštetih, še občutite v podaljšanem bivanju?

»Ker nismo bili dovolj pripravljeni na ta korak, nimamo ustreznih prostorov. Učenci so v enakem okolju pri podaljšanem bivanju, kot pri pouku – v razredih. Menim, da bi morali imeti vsaj en prostor z ležalniki za tiste učence nižjih razredov, ki že zgodaj prihajajo v varstvo zelo zaspani. Menim da tako zgodnje bujenje otrok pusti posledice v njihovem telesnem in duševnem razvoju. Zato zagovarjam težnje, da bi starši hodili na delo vsaj uro kasneje. Zaenkrat nam za normalen potek dela v podaljšanem bivanju manjkajo tudi igrače, ki jih počasi kupujemo. Vsa problematika pa se seveda vrta okrog pomanjkanja denarja, zato še marsikaj ne bomo kmalu rešili tako, kot bi želeli mi in starši.«

MIRA JANČAR

»NOVOTEKS« tekstilna tovarna, n. sol.o. Novo mesto

išče za pogodbeno delo

oskrbnika – oskrbnico

za opravljanje občasnih del (pranje perila, čiščenje in manjša popravila) v koči na Veliki Planini.

Prednost imajo kandidati iz bližnje okolice. Plačilo 3.000 din neto oz. po dogovoru.

Prijave z navedeno ceno pošljite na gornji naslov v roku 15 dni od dneva objave.

Mala anketa

Tudi popoldne je v šoli lepo

Učenci, ki obiskujejo podaljšano bivanje, se po pouku zberou pri »novi« tovarišici ali tovarišu. Najprej gredu skupaj v jedilnico, kjer napolnijo lačne žedodce. Učne ure v razredu niso ravno najbolj prijetne, niti za učitelje, niti za učence. Toda prijetna je misel, da se bodo po opravljenih nalogah in učenju sproščeno igrali. Kaj menijo o podaljšanem bivanju, so nam odgovorili Irena Šteblaj, vodja podaljšanega bivanja na osnovni šoli Fran Albreht, in učenci.

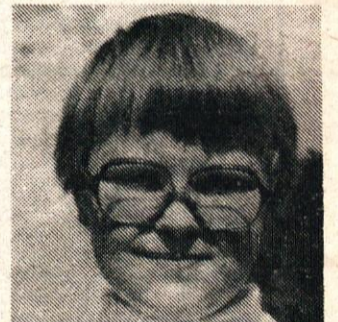
Irena Šteblaj: »Že drugo leto delam v podaljšanem bivanju. Prvo leto sem bila v Dijaškem domu, sedaj tu. Na pedagoški akademiji sem diplomirala iz angleškega in italijanskega jezika, vendar sem se po sili razmer zaposlila drugje. Prvi meseci bodo nekoliko težavni. Oddelki so preštevilni. Vodim 1. razred, kjer je 33 učencev. Večini je treba pomagati pri domačih nalo-

doma vseeno malo pogledajo v šolske torbice. Starši še niso navajeni na čas, ko lahko pridejo do otroke, zato dostikrat pred dogovorjeno uro motijo učno uro. Razred za naše delo ni najbolj primeren, ker bi morali delati v skupinah, v drugem okolju. To pa seveda zaradi prostorske stiske ni mogoče.«

Tadej Pojbič, 3. razred: »Všeč mi je v podaljšanem bivanju, ker

kadar se igramo zunaj, v razredu, ali kadar nam tovarišica pripoveduje pravljice. Jezi pa me, kadar učenci med učno uro klepetajo ali vpijejo in jih mora tovarišica kregati, ker motijo druge pri delu.«

Jasmina Osolnik, 2. razred: »Sama sem si želela v podaljšano bivanje. Raje sem tu, kot pri stari mami, ker imam v šoli veliko prijateljic in se skupaj igramo. Všeč mi je tudi, ker v podaljšanem bivanju naredim nalogo, da sem lahko doma popolnoma prosta. Tudi starši so zadovoljni, ker smo popoldne skupaj, gremo kam na izlet ali obisk. Včasih naredim nalogo bolj površno in jo moram doma narediti še en-

gah, kar mi vzame ogromno časa. Zavedam se, da sem odgovorna iz izdelke učencev, vendar vsega le ne zmorem v tako številni skupini, zato sem prosila starše, da

je tovarišica tako prijazna. Po kosilu imamo učno uro. Takrat naredimo naloge in se učimo. Če česa ne znam, vprašam tovarišico ali sošolce. Najbolj mi je všeč,

krat. To mi pa zares ni všeč. Pri podaljšanem bivanju je bolj lepo, kot pri pouku, ker je manj dela.«

MIRA JANČAR

Telefon tudi v najvišji vasi

Može in fantje iz vasi v krajevni skupnosti Sela so že sredi poletja zavihali rokave in zavihali krampe ter lopate za telefonsko napeljavo od Kavrana skozi Markovo, Rožično, Sela, Znojile, Žuberjevo, Trobelno, Sovinjo peč do najvišje vasi Poljane. Zakaj so se tako zagnano lotili dela? Krajanji so se zavedali, da jim želje, obljube in skromen kupček denarja, s katerim razpolaga krajevna skupnost, ne bodo vzpostavili telefonske zveze. Pot do uresničitve so videli v delovnem in denarnem prispevku vseh zainteresiranih gospodinjstev in delno tudi tistih, ki ne bodo imeli telefonskih priključkov.

Tone Šuštar, Sela: »Vsak interesent je izkopal 5 jam in prispeval 5 telefonskih drogov ter 16 tisoč dinarjev. Vsako gospodinjstvo ne glede, ali bodo imeli telefonski priključek, ali ne, je

skopalo še po eno jamo. Trasa glavnega voda je dolga 3 kilometre, od tu je še več odcepov do posameznih hiš. S prostovoljnimi delom bomo naložbo znižali za polovico.«

Ivan Lesjak, Trobelno: »Tokrat že drugič pomagam. Čeprav še ne zmorem težjih del, nosim kamenje za oblaganje drogov ali

meter in trasirko. Rad delam, ker se veselim, da bomo tudi v naši vasi imeli telefon. Dela sem navajen, saj moram tudi doma na kmetiji marsikaj postoriti.«

Zdravko Završnik, Znojile: »Šele postajam prebivalec kraja, zato je to moje prvo prostovoljno delo v krajevni skupnosti Se-

la. Navdušujem se nad tako delovno akcijo, ki bo imela brez dvoma daljnosežne koristi. Seve-

da jo vsi krajanji ne sprejemajo enako. Bolj ko se pomikamo v višje ležeče vasi, bolj so ljudje zainteresirani, složni in povezani med seboj. To je tudi dokaj razumljivo, saj tu mnogo bolj občutijo odmaknjenost od najrazličnejših mestnih dobrin. Od bodočega telefona bo imel vsak krajan določeno korist, ne oziraje se, ali bo imel svoj telefon, ali ne.«

Janez Resnik, Žubejevo: »Vsak dan se vozim na delo v Trzin. Dobro se zavedam, kaj lahko v oddaljeni vasi pomeni telefon, zato mi ni težko prostovoljno delati ob sobotah in nede-

ljah. Čeravno niso vsi krajanji navdušeni, so pripravljene prispevati po svojih močeh, saj se nikoli ne ve, kdaj bodo potrebovali sosedov telefon. Sedaj moramo za vsak nujni primer v dolino. Za akcijo sem se takoj odločil, sodelovala pa sta tudi oče in brat.«

Jože Osolnik: »Pri tej akciji sodelujem že od začetka. Doma imamo kmetijo in si vsi želimo telefon. Od šestih hiš na našem

območju, smo kar štirje zainteresirani in tudi akciji smo se vsi odzvali. Čeprav je na kmetiji vedno dovolj dela po moji redni zaposlitvi, mi ni žal žrtvovati nekaj ur za tako koristno skupno delo. Že prej sem večkrat sodeloval pri prostovoljnem delu, na primer pri napeljavi elektrike in popravilu ceste.«

MIRA JANČAR

Načrtno zbiranje starih kozarcev

V Eti so ob letošnjem pomanjkanju steklenih kozarcev, ki jih potrebujejo za nemoteno proizvodnjo, znova preverjali, ali bi lahko za shranjevanje zelenjave in sadja uporabljali tudi že rabljene kozarce. Ponovno preverjanje je spet potrdilo, da bi jih tako embalaranje stalo precej več, kot jih stane nakup novih kozarcev. Skupaj z izvršnim svetom, ki je o tem razpravljalo na avgustovski seji, pa so menili, da starih kozarcev vseeno ne gre odmetavati, saj jih še kako koristno lahko uporabimo za surovino v steklarski industriji. Izvršni svet naše občine je zato medobčinski gospodarski zbornici predlagal, naj sproži akcijo za zbiranje rabljenih kozarcev, o problematiki izkoriščanja že uporabljenih kozarcev v živilsko predelovalni industriji pa so seznanili tudi republiška komiteja za industrijo ter kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Hkrati je izvršni svet zadolžil Komunalno podjetje, naj pripravi program zbiranja uporabnih odpadnih snovi (steklenine, papirja, tekstila) ter uredniški sklep, po katerem bi v občini že morali postaviti nekaj kontejnerjev za zbiranje steklenine. Tak kontejner naj bi med nakupom oziroma postavili tudi pred Eto.

Mala šola astronomije

Spomladi so se na Križu srečali vsi tisti mladi iz naše občine, ki jih zanima astronomija. Imeli so Malo šolo astronomije. Želeli so nekoliko prodreti v ogromni fizikalni laboratorij, v katerem tudi mi potujemo na majhni frnikuli - Zemlji.

Zbralo se je 26 učencev vseh osnovnih šol, ena oziroma dve dijakinji iz ICRM in en gojenec ZUIM. Mladi astronomi, polni želje po odkrivanju in spoznavanju, so se dobili okoli poldneva in nato še zvečer ob 19. uri. Najprej so v razredu poslušali predavanje ali pa se pripravljali na opazovanja. Glavni razgovori so bili na osnovni šoli Toma Brejca, nato pa jih je kombi odpeljal na Križ.

Namen šole je bil, da v mladih vzbudi veselje za raziskovalno delo in zanimanje za zvezdno nebo. Opravili so sedem različnih raziskovalnih vaj: zorno polje teleskopa, opazovanje Sonca, iskanje dvojnih zvezd, meglic in galaksij, opazovanje planetov, določanje smeri S - J in lega zvezdarne Križ. Učenci so naloge opravljali z veseljem, eden izmed udeležencev je zapisal o raziskovalnih vajah tole: »Niso bile težke. Reševal sem jih z užitkom, ker so bile zanimive.« Vsi so ob koncu poudarjali, da bi se morali še srečati, da bi radi še raziskovali.

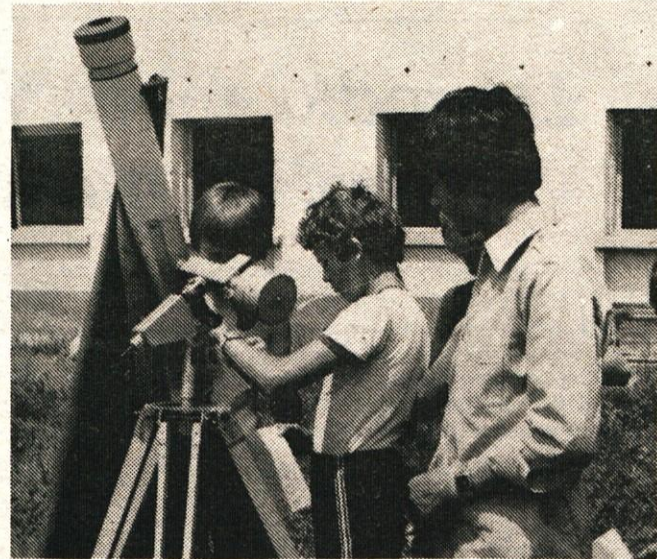
Tako smo se domislili, da bi v letošnjem šolskem letu 1981/82 poskušali izpeljati fakultativni pouk astronomije za vse učence naše občine, ki jih to zanima. Če bi prišla z vsake šole vsaj dva, bi bil to velik uspeh.

Ko smo se prvič oglasili v Kamniškem občanu, 29. oktobra 1979, smo med drugim zapisali: »...za to pa bi morali urediti stalno preprosto šolsko zvezdarno.« Takrat je bila to le iluzija, če pa vas danes pot popelje mimo Križa, lahko opazite preprosto hišico, ki smo jo postavili in v kateri shranjujemo naše aparature. Morda bo kdo vprašal: Kako smo jo spravili skupaj? Odgovor je preprost: Obilo optimizma in

dobre volje smo imeli in potrkali smo pri marsikateri delovni organizaciji ali ustanovi, zavihali smo rokave, pogledali na podstreho, če je še kaj uporabne šare in danes imamo zvezdarno.

Vemo, da je veselje ogromno, da mu, ko ga opazujemo in delamo različne raziskovalne vaje, iztrgamo le drobce naravnih zakonitosti, pa smo vseeno veseli, ker spoznavamo, da je veselje visoka šola narave.

B. K. Učenci na mali šoli

Raziskovali smo v Beli krajini

V preteklem šolskem letu smo pri zgodovinskem krožku raziskovali na temo ŠOLSTVO MED NOB. Zlato priznanje, ki smo ga dobili na srečanju pionirjev zgodovinarjev v Ptuj, nam je omogočilo še nagrado revije Pionir za najboljšo nalogo - udeležbo treh krožkarjev na desetdnevnem raziskovalnem taboru v Semiču, ki ga je organiziralo gibanje »znanost mladini«.

Drugega junija smo odpotovali v Semič. Že na železniški postaji v Ljubljani smo srečali ostale udeležence tabora. Med njimi smo bili samo mi osnovnošolci.

Semič je prijazna vas, raztegnjena med vinogradi, nad vasjo se dvigajo prvi obronki Gorjančev.

Vodja tabora, mag. Dušan Plut, nas je seznanil o poteku in namenu tabora. Tabor organizirajo vsako leto zato, da se ga udeležijo mladi, ki jih veseli raziskovanje in da bi se поблиže spoznali z znanostjo. Poleg nas, zgodovinarjev, so bile še štiri skupine in sicer: geografska, etnološka, botanična in zoološka. Tako je bila sestava tabora zelo raznolika. Spali smo v šoli v spalnih vrečah, ki smo jih prinesli s seboj. Hrano smo prav tako dobili v šoli. Vsak dan je bila ena skupina dežurna in je poskrbela za

hrano, ki so jo pripeljali iz delovne organizacije Iskra Semič.

Drugi dan smo se seznanili z mentorico in začeli smo z resnim delom. Šli smo med ljudi in delali intervjuje o tem, kje je tekla žica med okupacijo. Pozneje smo se podrobneje spoznali z Belokranjsko četo, ki je dva dni po ustanovitvi doživela tragičen konec in o revolucionarnem delu v Beli krajini. Ljudje so bili zelo prijazni, povsod so nam postregli in radi so nam pripovedovali o strašni vojni, saj so menili, da se morajo ti dogodki ohraniti in ne smejo utoniti v pozabo. Presenečeni smo bili, ko smo v neki zidavnici zagledali nekdanjega aktivista, Kamničana, Alojza Kondo. Pripovedoval nam je o svojem prvem srečanju s partizani in narodnim herojem F. Novakom - Očkom.

Udeležili smo se tudi spominške svečanosti na Gornjih Lazah, kjer so Italijani pobili prve belokranjske partizane. V spomin na ta tragičen dogodek so odkrili veličasten spomenik. To bitko so preživeli le trije borci in enega izmed njih, tov. Franca Koširja, smo obiskali.

Dobili smo tudi obisk z vala 202 in posneli smo reportažo. Vsaka skupina je dala svoje poročilo.

Zadnji dan smo pripravili razstavo, kjer smo občanom prikazali, kaj smo naredili. Predsednik krajevne skupnosti se nam je zahvalil za ves trud in delo, saj so bile vse naloge in delo v interesu krajevne skupnosti. Nazadnje smo priredili piknik, ki so se ga udeležili vsi povabljeni.

V taboru smo bili zvečer prosti in smo šestkrat organizirali nogometne in košarkarske tekme med domačini, brigadirji in nami. Včasih smo se pomerili kar med seboj.

Prehitro nam je minilo teh deset dni in nismo hoteli oditi. Toda vseeno smo morali domov in s seboj smo odnesli čudovite spomine na Semič in tabor. Vzdušje v taboru je bilo prijateljsko in prijetno. Čeprav so bili vsi starejši od nas, niso delali starostnih razlik in so nas lepo sprejeli medse. Veliko smo se naučili. Navdušili smo se za znanost in za izkušnje, ki smo jih pridobili, bomo koristili našemu zgodovinskemu krožku. Koristile nam bodo tudi v nadaljnjem učenju in življenju. Zato želimo, da bi še kdaj šli na tak tabor.

Zgod. krožek OŠ Stranje
LIDIJA BROZOVIČ
ALENKA GRADIŠEK
MATEJ JERAS

101. rojstni dan Simona Žavbija

Kalilo ga je trdo življenje

Izpolnila sem lanskoletno obljubo, da bom Simona Žavbija iz Zgornjega Tuhinja, najstarejšega moža naše občine, ponovno obiskala ob njegovem 101. rojstnem dnevu. Tedaj namreč niti za trenutek nisem podvomila, da Simon svojega prvega rojstnega dne v drugem stoletju življenja ne bo dočakal ravno tako čil in zdrav, kot stoletnico. Nisem se motila, saj je razen manjših težav z nogo po padcu na poledici pred preteklo zimo, še vedno dobrega zdravlja.

»Srce in spomin ne bi hotel zamenjati s petdesetletnikom,« se je tudi tokrat Simon pohvalil. Takoj je začel obujati spomine na osnovnošolska leta. Na pamet je povedal dve dolgi pesmici, eno iz drugega, in drugo in tretjega razreda. »V šolo sem zelo rad hodil in vse predmete sem se enako rad učil. Ali veste, koliko je tedaj merila Kranjska dežela? 9994 kvadratnih kilometrov. Glavno mesto Ljubljana je štele 26 tisoč prebivalcev, od teh je bilo 94 odstotkov Slovencev in 6 odstotkov Nemcev.«

S to preizkušnjo spomina je svojo izjavo resnično potrdil. V šali sem ga vprašala, če bi se nje-

govo »mladostno« srce še lahko vnelo. Samo hudomušno se je nasmehnil in ne da bi odgovoril, je jel pripovedovati o zanimivih veselih in težkih življenjskih dogodkih. Veliko teh spominov smo v našem glasilu zapisali že lani ob Simonovi 100-letnici in prepričani smo, da se jih med bralci še marsikdo spominja.

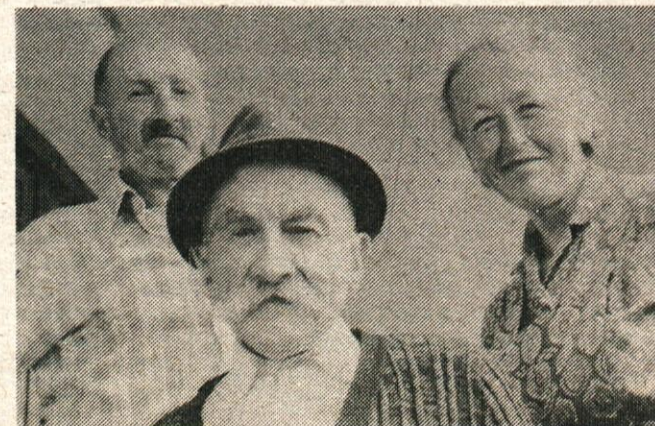
V savno, ki jo je še preteklo leto obiskoval v Ljubljani in ki ga je pomlajevala, ne zahaja več. Kljub temu tudi sedaj ne ždi zgolj v svoji izbi pri priljubljenem čitivu, temveč se rad sprehodi po domačiji, pri čemer ga najbolj krepi sveži zrak. Kajpak, tudi v Kamnik se še pogosto napoti po opravkih. Do avtobusa in nazaj pešači ob palici, vnukinji pa hvaležno odkloni ponujeni prevoz z osebnim avtomobilom. Človek resnično pomisli, kaj je vsa leta dajalo Simonu toliko življenjskih moči, saj je že v rani mladosti in tudi kasneje okušal trdoto majhnega zatiranega kmeta. Po osmih letih zakona mu je kruta bolezen ugrabila ženo. Ostal je sam z dvema majhnima sinovima, mlajši je bil še v zibelki. Sam ju je vzgajal, bil jima je oče in mati. Verjetno so ga šte-

vilne trpkosti, oziroma navezanost na domačo zemljo, zdrava prehrana in svež zrak prekalile v zdravega in čvrstega moža.

Kadar je Simon v svoji lepo urejeni izbi, najraje sedi ob oknu in bere. Še vedno veliko bere. Poleg zanimivih knjig mu največkrat krajšajo čas Kamniški občan, Kmečki glas in Nedeljski dnevnik, katerega naročnik je že od začetka izhajanja, skoraj dvajset let. Poštarka pogosto nestrpo čaka kar na stopnicah. Pozno jesen življenja mu včasih

krajšata razposajeni pravnikinji Nataša in Darja, medtem ko je njuna mamica v službi, dedek in babica pa na polju ali v hlevu, saj sta edina obdelovalca dragocene zemlje, ki jo je Simon vrsto let zvesto obdeloval z žuljavimi rokami ter zalival z lastnim znojem. Čeprav je Simon Žavbi že 9. septembra dopolnil 101. let, se naše uredništvo pridružuje številnim čestitkam ob njegovem visokem jubileju!

MIRA JANČAR

101-letni Simon Žavbi s sinom Vinkom in snaho Marijo.

Poletje v Domu upokojujencev

Zadnji tolažilni poletni sončni dnevi nas razveseljujejo. Začeli smo to poletje s podražljivimi oskrbnimi dnevi, ki je kot vedno povzročila hudo kri. To je običajni problem, naj se pri tem počemo ali smejemo. Vseeno nam ne more biti. V naši hiši smo se »opredelili« z razpredelnico – panojem oskrbovancev, da ne bo več negotovosti, kje kdo prebiva.

Imamo levi in desni trakt in posamezna imena stanovanj z oznako, ki povede obiskovalca do posameznih sob. Draga izvedba, pa lep kažipot v naši hiši, k našim ljudem! Na razpoloženje v poletju je slabo vplivalo nič kaj ugodno vreme. Dopusti so razredčili vrste naših delavcev, tudi upokojujetev tov. Francke Tavčar, ki je bila veliko let z nami, oziroma v jedilnici, nas je presenetila. Hvaležni smo ji za ves trud in delo pri našem vsakdanjem življenju v jedilnici, ki je pravzaprav gibalo in vodilo v dan.

Lahko pa pohvalimo našo zvezo s kamniško centralno knjižnico, ki nam je ponovno posodila nove knjige. Z novimi knjigami so dnevi prijetnejši in krajši. Razgibalne telovadbe, ki jo imamo vsako dopoldne, se radi udeležujemo; prav tako družabnih sestankov s socialno delavko Mojco, kjer smo se pogovorili o naših problemih, o ročnih delih in tudi zapeli ob spremljavi kitare. Delo v delovni terapiji je tekle bolj počasi, a z gotovostjo. Poživljalo nas je praznovanje rojstnih dni, saj smo vsak mesec

Razstava za bodoče stanovalce

Od 1. do 15. oktobra bo v prostorih Stanovanjsko komunalnega gospodarstva na Steletovi razstavljen sprejeti zazidalni načrt za bodočo stanovanjsko gradnjo na Novem trgu, hkrati z njim pa tudi idejni projekti za zasebno in bolokovno gradnjo na tem območju. Od 14. do 16. ure bo tudi strokovno pojasnjevanje razstavljenega gradiva. Načrtovalci idejnih projektov namreč želijo, da bi v dokončnem oblikovanju glavnih projektov zajeli tudi sprejemljive in utemeljene pripombe in predloge bodočih stanovalcev. Le-ti se bodo prek svoje delovne organizacije – v tem času bo namreč kamniško združeno delo dobilo gradivo in ustrezna navodila za vpisovanje članov – vključili v stanovanjsko zadruho. Zazidalni načrt predvideva na Novem trgu okrog dvesto zasebnih stanovanjskih enot s sedmimi tipi atrijskih hiš, hiš, za katere bo globalna cena znana do razstave.

Razstava v Svilanitu

Poletje je v Svilanitovi jedilnici razstavljal svoja slikarska dela Nande Lesjak iz Prebolda. Čeprav je po poklicu tekstilni tehnik in je najprej razvijal svoje nagnjenje do slikanja iz notranje potrebe, se že pet let preizkuša v novi zanimivi slikarski tehniki »jedkanice na umetni svili«. Razstava je bila za kamniške tekstilce še predvsem zanimiva, saj je slikarjeva tehnika neposredno povezana s tekstilom in brezbarvnimi kemikalijami, s pomočjo katerih izdvaja iz svile svojevrsne oblike in barvne odtenke.

ob tem kar čustveni. Sredi poletja, točneje 8. avgusta, pa smo doživeli nevsakdanji dogodek. Naša oskrbovanca Marija in Julij Šetina sta se ponovno poročila. Poroka je bila v folklornem slogu, priredili smo pravo ceremonijo. Pred poroko smo pred domom pripravili šrango, kjer je bilo treba nevesto odkupiti. Veselja pri tem ni manjkalo, slišali smo vesele vriske in odobravanja. Po kosilu v restavraciji »Planika« so svatje odšli na Stari grad, kjer so se povsneli. Nato sta se ženin in nevesta vrnila in bosta ostala v naši sredini.

MARIJA LAVRIČ

Dva izleta naših upokojujencev

DU Kamnik je pripravila v nedeljo, 4. avgusta, izlet na Lokve pri Novi Gorici. Tam je bil namreč že tradicionalni zbor upokojujencev Slovenije, ki se ga je udeležilo iz Kamnika 45 članov – skupno s člani DU Komenda.

Na Lokvah je bila ob 10. uri proslava, na kateri je govoril predsednik republiških sindikatov Vinko Hafner.

Izlet je bil prav prijeten, vodil ga je tajnik društva Peter Klavčič.

Ko smo se vračali proti domu skozi Trnovski gozd, smo se na željo večine ustavili v Senožcah v znani gostilni Skok ter si potешili lakoto in žejo s pristnim pršutom in teranom.

Sredi avgusta je bil dvodnevni izlet v pobrateno mesto Slavonška Požega, zopet pod vodstvom našega tajnika. Peljali smo se skozi Celje do Krapinskih Toplic, nato mimo Zagreba do Popovače, kjer smo zavili proti severu na Moslovačko goro do Podgariča. V Podgariču je bil daljši postanek za ogled. Najprej smo si ogledali spomenik padlim borcem Moslavine iz NOB. Poklonili smo se 900 borcem, ki so pokopani v skupni grobnici in položili venec, ki smo ga prinesli iz Kamnika. Mogočen spomenik v Podgariču je delo kiparja Džamonje, ustvarjalca, ki je izdelal spomenik na Kozari.

Po ogledu ostalih lepot smo nadaljevali vožnjo proti Garešnici in Kutini, nato pa avtomobilski cesti do Nove Gradiške. Od tu dalje nas je vodila pot v srce Slavonije, v Slavonško Požego, kjer nas je sprejel tajnik DU. Po izrečeni dobrodošlici nas je napotil do naravnega zdravilišča in kopaljšča Velika, kjer smo pre-

Otroška igrišča in parki namesto garaž?

Ob otroškem vrtcu na Bakovniku, ki je bil zgrajen leta 1974, je bila predvidena gradnja tripleks garaž. Vendar po sedmih letih te površine še vedno samevajo, neurejene in zaraščene s ščavjem. Počasi postajajo tudi parkirišče za tovornjake in počitniške prikolice.

Podoben problem se bo prav gotovo pojavil tudi pri novem otroškem vrtcu na Duplici, kjer je zahodno od vrtca predvidena gradnja etažnih garaž. Znano je, da bo na tem območju 600 novih stanovanj, torej se bo spet povečalo število otrok, ki jim bo treba zagotoviti igralne in rekreacijske površine.

Tudi odrasli stanovalci desetih novih blokov na Bakovniku se bodo verjetno bolje počutili, če bodo imeli na voljo nekaj kvadratnih metrov zelenice več, ne pa samo ozke asfaltne trakove med gosto postavljenimi bloki.

Ker za nakup garaž tudi na tem območju verjetno še nekaj časa med novimi stanovalci ne bo interesa (denarja), bi bilo prav, če bi namesto garaž ob obeh otroških vrtcih uredili zelene parkovne površine.

S.

nočevali. Drug dan dopoldan smo se kopali v bazenih s termalno vodo, ki ima 28 stopinj C. Spomnili smo se, da imamo tudi mi Kamničani podobno vodo z enako temperaturo, v Vasenem, a je žal ne znamo izkoristiti za turizem in rekreacijo. Mirno gledamo, da odteka že leta in leta v Nevljico.

Po kosilu smo se odpeljali v mesto Slavonško Požego ter si ogledali znamenitosti, med njimi tudi veliko livarno. Mesto je pobrateno s Kamnikom, zato je prav, da vezi nenehno poglabljamo in utrjujemo.

Morali smo najprej proti Kamnskem, kjer je veličasten spomenik NOB. V obliki kril se dviguje nad oblake. Ogled spomenika, polaganje venca in že se spuščamo s hriba, kjer je v gozdičku pokopan največji junak Slavonije, narodni heroj Nikola Demonja, ki je padel v centru mesta Požega 15. septembra 1944. Naš sopotnik dr. Niko Sadnikar se je z njim dobro poznal,

ker je bil me NOB na tem območju s svojo sanitarno ekipo kot brigadni zdravnik – divizijski kirurg. Dr. Sadnikar nam je med potjo pripovedoval in obujal spomine in doživlja iz NOB. Sicer pa nam je pripovedoval vso pot in razlagal znamenitosti posameznih krajev. Njegovo pripovedovanje je bilo zelo zanimivo in je izlet močno popestrilo. Zapustili smo Kamensko in se vračali proti letovišču Lipik, nadaljevali proti Novski, Zagrebu mimo Čateža do Ljubljane in prispele zvečer v Kamnik.

Vsi udeleženci izleta, kar 50 nas je bilo, smo bili zadovoljni, ker smo videli del naše domovine, katero smo prej poznali le iz časopisov in televizije. Spoznali smo, da je Moslavina in Slavonija lepa in privlačna za turiste, pa naj si bo domače ali tuje. Vsi upokojujenci si želimo še veliko takih izletov.

V imenu udeležencev izleta
NIKO SADNIKAR
SLAVKA GANTAR

Javna zahvala

Tovariš Mirko KOBAY iz Steletove 11 v Kamniku je poklonil Matici knjižnici Kamnik 140 (stoštirideset) knjig. Knjige so v večini tiskane v angleškem jeziku, znanih svetovnih piscev sodobnega časa.

Ker more knjižnica nabavljati literaturo le v slovenskem ali srbohrvaškem jeziku je ta darovnica več kot dobrodošla. Posebno bo koristila slušateljem angleškega jezika in drugim poznavalcem tega tujega jezika. Iskreno so zahvaljujemo tovarišu Mirku Kobalu za širokogrudno in globoko razumevajočo naklonjenost in darilo. Želeli bi, da bi se našli še mnogi posnemovalci.

Z. S.

Knjižne novosti Matične knjižnice Kamnik

avgust / september 1981

Josip Broz: **O liku komunista.** Izbor iz del od 1927 do 1980 Lj., Državna založba Slovenije 1981.

Giovani Casanova G.: **Beg iz beneške ječe – Memoari – Ljubljana,** Prešernova družba 1981. (Ljudska knjiga)

Harry Garms in Leo Borm: **živalstvo Evrope, Priročnik.** Ljubljana, Mladinska knjiga 1981.

Nizami: **Sedem zgodb sedmih princes... iz iranskega jezika... Ljubljana, Cankarjeva založba 1981.**

Lili Palmer: **Objem ima svoj čas. 1. in 2. del (nemški prevod) Koper, Lipa 1981.**

Pavel Vežinov: **Ponoči z belimi konji. (bolgarski prevod) Maribor, Obzorja 1981.**

Kranjski zbornik 1980 **Izdala Skupščina občine Kranj, Kranj 1981**
Janko Orožen: **Oris sodobne zgodovine Celja in okolice, 1941–1979. Celjski zbornik. Posebna izdaja. Celje 1980.**

Janko Bohak: **Srednja leta. Vsem sopotnikom na najdaljši poti. Celje, Mohorjeva družba 1981.**

Referati in poročila komisij. 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije (Sindikati 41) **Ljubljana, Delavska enotnost 1981.**

Anton Bebler: **Razorožitev, Zbornik razprav... (Temelji; 14. zv.) Ljubljana, Komunist 1981**

Piero Chiara: **Škofova spalnica.** Roman. Koper, Lipa 1981.

Tone Peršak: **Novetele Ljubljana, Mladinska knjiga 1981. (Pota mladih)**

Michael Burk: **Usmili se te bog.** Roman. Koper, Založba Lipa 1981.

Abe Kobo: **Ženska s peččin.** Roman, Ljubljana, Prešernova družba 1981.

Kurt Allgeir: **Tako zdravimo arteriosklerozo. ... dopolnil Bojan Accetto.** Ljubljana, Cankarjeva založba 1981.

Hubert Požarnik: **Umetnost staranja: leta, predsodki in dejstva Ljubljana, Cankarjeva založba 1981.**

Aleksander Grličkov: **Sodobni svet in socializem, Ljubljana, Cankarjeva založba 1981**

Naš malček: **nega, vzgoja in razvoj otroka od rojstva do tretjega leta starosti, Ljubljana, Zveza prijateljev mladine Slovenije 1980.**

Nejc Zaplotnik: **Pot Ljubljana, Cankarjeva založba 1981.**

Lionel Taccoen: **Vojna za energijo se je začela: kako se bo človeštvo rešilo Ljubljana, Cankarjeva založba 1981.**

James Clavell: **Šogun. 1. in 2. del Ljubljana, Cankarjeva založba 1981.**

Kingsley Amis: **Srečni Jim.** Ljubljana, Cankarjeva založba 1981.

Marin Preda: **Delirij Ljubljana, Cankarjeva založba 1981.**

Franček Rudolf: **Očka vrni se nam zdrav.** Roman. Murska Sobota, Pomurska založba 1981.

Mirko Mahnič: **Klic Ljubljana, Slovenska matica 1981.**

Matej Bor: **Odloženi 1. in 2. del.** Roman. Maribor, Obzorja 1980.

Raymond Queneau: **Vaje v slogu Ljubljana, Cankarjeva založba 1981.**

Jurij Kurillo: **S fotoaparatom v naravi Ljubljana, Kmečki glas 1981.**

Tomo Rebolj: **Barnicz.** Ljubljana, Državna založba Slovenije 1980.

INDUSTRIJA POHIŠTVA
»STOL« KAMNIK n. sol. o.

ODBOR ZA KADRE TOZD »SLOGA« MOSTE PRI
KOMENDI VABI K SODELOVANJU

VEČ MIZARJEV

Vabimo kandidate širokega ali ozkega profila, ki so usposobljeni za dela na področju izdelave lesenih predmetov.

Občasno je možno tudi delo izven sedeža TOZD.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave v 15 dneh po objavi na naslov:

»STOL« KAMNIK, kadrovska služba, Ljubljanska 45, 61240 KAMNIK.

Ustrezne informacije dobite osebno v kadrovski službi
tel. (061) 831-121, int. 223.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po poteku roka prijav.

Počitniški utrinki

Počitnice! To je tista čarobna beseda, ki mi v vročih junijskih dneh roji po glavi in mi pomaga pri zadnjih šolskih nalogah, zaključevanju ocen in podobnih neprijetnostih. To so jutra, ko se s šolsko torbo na rami postavim pred koledar in odštevam: še petnajstkrat, štirinajstkrat, trinajstkrat... Potem bom za lep čas rešena spraševanja, kontrol, predvsem pa budilke, ki me je za dolge mesece vsako jutro metala iz najslajšega spanja. Res je morda še najprijetnejša stran prvih počitniških dni misel, da se svet ne bo podrl, če bom vstala uro ali dve pozneje, kot ponavadi.

A glej ga, zlomka, ravno tedaj, ko mi tega ni treba, se zbudim zelo zgodaj! Nobenega posebnega veselja ne čutim, ko po dol-

gem času spet zagledam morskogladino. Sama pri sebi se sprašujem, kaj je sploh z menoj. Še lansko leto sem malodane ponorela, ko se je v daljavi prikazalo koprsko pristanišče, dobrega razpoloženja mi niso mogle pokvariti niti ostudne zelene pene na vodi, letos pa... Ko se končno napol skuhani pripeljamo do cilja, ne zdirjam takoj v vodo, ampak v primerni razdalji od vode sedem v travo in premisslujem, ali se mi sploh splača kopati. Še bolj slabe volje postanem, ko se približam moraju in opazim, da po skalah mrgoli vse polno živalic, ki jim ne vem imena, da me v morju pričakujejo morske vetrnice, morske kumare, ki so mi tako ali tako že od nekdaj zoprne, pa imajo tu pravo pravcato

farmo. Kar je, je, še najboljša rešitev je zaplavati. Končno zagledam kraj, primeren za počitek – mivka z zaplatami morske trave. Ko si prostor pogledam поблиže, ugotovim, da gre pravzaprav za desetine in desetine morskih ježkov in da sta dva primerka te koristne živalske vrste komaj pet centimetrov oddaljena od moje desne noge. Upam, da ne postajam histerična, ampak naj mi vendar že kdo pomaga iz te godlje. Prav nič me ne mika stati na eni nogi. Na pomoč...!

Priznati moram, da sem si svoje občutke na vrhu Triglava predstavljala malo drugače. Morda bi bilo vse skupaj bolj vzpodbudno, če bi bilo lepo, sončno vreme, tako pa nas je megla, ki se je dvigala po ledeniku navzgor, dohitela in prehitela. O kakršnem koli razgledu se ne da govoriti, skale so postale mrzle in spolzke, lasje se mi v vlažnih pra-

menih lepijo na čelo, prste na rokah pa imam otrple, saj sem rokavice pozabila doma. Utrujenost mi leži v kosteh, k tubornemu razpoloženju so svoje prispevale tudi marmornate plošče v spomin ponesrečenim planincem, ki so se vrstile proti vrhu. Naravnost jezna postanem, ko vidim, da ni Aljažev stolp nič drugega, kot navadno odlagališče odpadkov. Prav gotovo ga niso zgradili v ta namen! Sploh se mi zdi Triglav zelo onesnažena gora.

Po planinskem krstu (ne ravno mil udarec z vrvo po zadnji plati) nas čaka ne ravno lahek spust. Takoj na začetku mi postane vroče, ko zaradi nepričakovane sunka vetra skoraj zgubim ravnotežje. Takoj se odločim za sicer smešnejši, a varnejši spust in se malodane po zadnji plati spuščam po spolzkem in krušljivem pobočju. Tolaži me to, da z ostalimi ni dosti bolje. Mislim, da

bom dejstvo, da sem res bila na vrhu Triglava, dojela šele čez dva, tri dni. Sicer pa je tako še bolje, zdajle ni časa za ponosne misli. Moram se skoncentrirati, saj se nikakor ne mislim dati postgati s skal. No, neroda, že spet mi je spodrsnilo. Prav mi je, res moram nehati kramljati sama s seboj.

Po daljšem počitniškem razmišljanju sem prišla do zaključka, da imajo moje finance to neodpušljivo lastnost, da zelo hitro koprni. Tako sem se odločila, da grem pobirat krompir. Verjeli ali ne, zadeva lahko postane zelo zabavna, če človek dela s pravimi ljudmi. Že dolgo me od smeha ni bolel trebuh, tako kot danes in na ta način se kaj hitro pozabi bolečina v križu. Sprašujem se, kaj je bolje za dobro voljo, iti na morje ali pobirati krompir. Kdo bi to vedel?

JANA GRKMAN

Pomanjkanje denarja ovira boljše delo

Konec junija so se na svojem letnem občnem zboru zbrala vsa društva in klubi, ki so vključeni v Zvezo organizacij tehnične kulture Kamnik. Avgust Šiler, dosedanj dolgoletni predsednik ZOTK Kamnik, je najprej poudaril, da je kluba Kamnik, sekretarja ZOTK Slovenije in tov. Mencingerja, sekretarja mestnega sveta ZOTK Ljubljana, ki sta se odzvala našemu vabilu. V nadaljevanju je tov. Šiler poudaril vse večji pomen ljudske tehnike v današnjem času, ko strmino po smotnejšem izkoriščanju energije, k tehničnim izboljšavam in inovacijam. Tehnično kulturo je potrebno razvijati že od otroške dobe, v času šolanja in naprej ob delu. Širjenje tehnične kulture je torej zelo široko področje družbenega in gospodarskega pomena ter je posebnega družbenega interesa. Dejavnost ZOTK je pretkana z zasnovami SLO in družbene samozasčite, saj je to splošni del našega programa.

Danes šteje ZOTK Kamnik okrog 1200 članov, ki so razdeljeni po društvih in klubih. Med najbolj delavnimi so bili v preteklem letu člani Radioamaterskega kluba Kamnik. Adaptirali in opremili so vse svoje prostore ter sodelovali na medklubskih tekmovanjih in akcijah. Organizirali

so tečaje za operaterje - amaterje ter vodili tečaje tudi po šolah. Delo v klubu je usmerjeno na vzgojo in izobraževanje mladega rodu, ki kaže veliko zanimanje za radioamaterstvo. Organizirali so republiško tekmovanje v lovu na lisico.

Radio klub Tuhinj je podobno zasnovan, le da so manjštevinski in se še bore z začetnimi težavami, predvsem jim primanjkuje strokovnega kadra in postaj. Delo v DITI-ju, to je društvo, v katerega so včlanjeni tisti, ki jih zanima konstrukterstvo, inovacijska in izumiteljska dejavnost, je v današnjem času spričlo pomanjkanja virov energije še bolj aktualno in odgovorno.

Jamarski klub Kamnik vključuje predvsem mladino. Dejavnost je usmerjena na raziskavo in zaščito Krasa.

AMD Kamnik je najštevilnejše društvo v ZOTK-ju. Delo je usmerjeno v razvijanje šolske dejavnosti in športnih tekmovanj, saj se udeležujejo cestno hitrostnih dirk, motokrosov, rally tekmovanj ipd. Društvo mora v bodoče posvetiti še večjo pozornost traktoristom, saj se število teh nenehno veča.

Foto-kino klub je po daljšem premoru ponovno zaživel. Srečuje se z velikim problemom pro-

storov za temnice, ki jo je klub izgubil pred leti v ZD. Danes imajo zasilno temnico v ICRM, katero so sami adaptirali. Usmerjeni so v dokumentarno dejavnost, izobraževalno in umetniško fotografijo. Sodelujejo tudi na razstavah in tekmovanjih najboljših fotografij. Modelarji imajo organizacijske težave, vendar se stvari postopno že urejajo. Ukvarjajo se z letalskim in brogarskim modelarstvom ter raketništvom. Težava je tudi v tem, da je večina njihovih materialov iz uvoza. Organizirali so modelarske tečaje, društveno tekmovanje in mitinge.

Program dela ZOTK je začrtan in razvrščen po samoupravnih interesnih skupnostih glede na dejavnost posameznih društev na: raziskovalno, kulturno, izobraževalno, telesnokulturno, kmetijsko ter na ljudsko obrambo. Udeležba posameznih interesnih skupnosti za financiranje dejavnosti ZOTK je proporcionalna, vendar trenutno še ne vemo, kakšni prihodki nam bodo zagotovljeni, da bi lahko akcije, ki smo si jih zastavili, tudi izpeljali. Prioritetna naloga ZOTK Kamnik je v bodoče iskanje novih prostorov, s katerimi bi se bolj približali mladim in pritegni-

li predvsem šoloobvezno mladino v tehnično dejavnost.

V nadaljevanju zbor se je v razpravi oglašil novoizvoljeni predsednik ZOTK Kamnik Vido Kregar. Orisal je program dela ljudske tehnike v naslednjem štiri letnem mandatu in nanizal vrsto problemov, ki jih bo potrebno premagati. Poročal je o nezainteresiranosti interesnih skupnosti v občini za sodelovanje, kot tudi o neuspehu pri sklicu vseh predstavnikov SIS, kateri so bili valjeni na občini zbor. Tudi od občinskih predstavnikov ni bilo nikogar od vabljenih. V bodoče bo potrebno potrkati še na prenekatera vrata, preden bo jasno, kaj je pravzaprav ljudska tehnika, kakšne so njene naloge in kdo je pripravljen podpirati njeno dejavnost. Kakšne so pri tem naloge interesnih skupnosti, kdo lahko sodeluje v njih in izražajo svoje sposobnosti in kdo je odgovoren, da se sredstva, ki jih družba odvaja v SIS pravilno razdele? V kolikor se ne bo našlo v SIS-ih mesto za ZOTK, potem bo usoda sedmih društev in klubov prepuščena razpustu. To pa si verjetno nihče ne želi, saj vedno poudarjamo, da je potrebno že mladega človeka usmerjati v tehnično dejavnost. Zavedati se moramo, da strokovnjak in znan-

OSNOVNA ŠOLA KAMNIŠKEGA

BATALJONA STRANJE

Komisija za delovna razmerja

razpisuje prosta dela in naloge:

učitelja

slovenščine in matematike v 5. razredu, za določeno čas (nadomeščanje delavke, ki bo na porodniški dopustu od 16. XI. 1981 do 10. VII. 1982)

učitelja

razrednega pouka na podružnični šoli Gozd, za nedoločen čas

Pogoj: pedagoška izobrazba ustrezne smeri
Za učitelja na podružnični šoli je na voljo samska soba
Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili o izobrazbi na naslov: OŠ Kamniškega bataljona Stranje, Zg. Stranj 22, 61242 Stahovica, v 15 dneh po objavi razpisa.

stvenik postane le človek, ki mu že v šolskih klopeh damo možnost, da samostojno raziskuje, konstruira, razvija svoje sposobnosti - zrelo osebnost, ki bo družbi koristila s svojim delom. Na zboru so sledila poročila nadzornega odbora, blagajniško poročilo in poročila ter plani društev za prihodnje obdobje. Na zboru so podelili priznanja najzaslužnejšim članom ZOTK. Zlate plakete so prejeli: Franc Uršič (DIATI), Jože Burja (AMD), in Zvone Kozjek (ZOTK).

Za dvajsetletno delo v ZOTK Kamnik je tov. Šiler prejel po-

sebno priznanje ljudske tehnike. Tov. Prvinšek pa je na kongresu podelil še republiško nagrado »Boris Kidrič« članu Jamarskega kluba Kamnik in hkrati na zvojenemu predsedniku ZOTK Kamnik tov. Vidu Kregarju delo in uspehe v vodenju Jamarskega kluba in delo v ZOTK.

Na Duplici ugodno prodajati. Lahko tudi delno kredit ali za gradbeni material. Miha Štebri, Stolnik p. Stahovica.

Potrjene višje cene

SKUPNOST ZA CENE OBČINE KAMNIK

Štev.: sl/81-4/41
Datum: 1. 9. 1981

Skupnost za cene občine Kamnik je na podlagi 62. člena Zakona o sistemu cen in družbeni kontroli cen (Ur. l. SFRJ, št. 1/80 in 38/80), odredbe o pošiljanju cenikov v potrditev (Ur. l. SRS, št. 22/81) na seji sveta skupnosti za cene občine Kamnik, dne 24. 8. 1981 sprejela

POTRDITEV CENIKA

Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku za cene oskrbnega dne od 1. 9. 1981 leta dalje:

Cena oskrbnega dne:
- s prehrano 249,50 din
- brez prehrane 194,60 din
- povprečna cena 235,50 din

Cene določene s tem cenikom so najvišje cene, po katerih se smejo prodajati proizvodi oz. storitve iz cenika.

PREDSEDNIK
sveta skupnosti za cene
Boris Bavčar

SKUPNOST ZA CENE OBČINE KAMNIK

Štev.: sl/81-4/41
Datum: 1. 9. 1981

Skupnost za cene občine Kamnik je na podlagi 62. člena Zakona o temeljih sistema cen in družbeni kontroli cen (Ur. l. SFRJ, št. 1/80 in 38/80), odredbe o pošiljanju cenikov v potrditev (Ur. l. SRS, št. 22/81), na seji sveta skupnosti za cene občine Kamnik, dne 24. 8. 1981, sprejela

POTRDITEV CENIKA

KOMUNALNEMU PODJETJU KAMNIK za cene storitev komunalne dejavnosti od 1. 8. 1981 leta dalje in sicer:

Voda
Cena vode (za individualno uporabo) 4,00 din/m³
Snaga
odvoz smeti
- gospodinjstvo 36,20 din/mesečno
- poslovni prostor 0,43 m²/din
- manipulativni prostor 0,15 m²/din

Pogrebna dejavnost

1. Uporaba mrliške veže
- enkratna uporaba mrliške veže 570,15 din
- uporaba mrliške veže do 5 ur 180,00 din
- uporaba obdukcijske sobe (čiščenje in razkuževanje) 180,00 din
- uporaba krste - terenske (čiščenje in razkuževanje) 99,20 din
- uporaba svečnikov in odra na domu 279,00 din
- uporaba nosil za pogreb 31,00 din

2. Prevoz pokojnika
- prevoz z avtofurgonom na območje, kjer se vršijo pokopi na Žale 347,00 din
- dodatni km nad 10 km + ure oz. nadure za šoferjem in spremljevalca 10,50 din

3. Izkopi jam

- izkop navadne grobne jame (8 ur za izkop in 2 uri za zasip) 1.115,00 din
- izkop poglobljene grobne jame (10 ur + 2 uri za zasip) 1.363,00 din
- izkop grobne jame za otroke - žare 521,00 din
- spravilo posmrtnih ostankov pri prekopu na uro 149,00 din
- delo v grobnici na uro 174,00 din
- čiščenje pločevinaste krste urna postavka povečana za 100%

4. Pogrebno moštvo

- delo s pokojnikom 87,20 din
- »- čuvanje pokojnika v mrliški veži dnevno (do 10 ur) 273,00 din
- priprava in vodstvo pogreba 347,00 din
- pobiranje pokojnika - ponesrečenca za pogrebe, ki se vršijo v dela prostih dnevih, se cene za storitve iz delovnega razmerja povečajo za 50% in sicer:
- v rednem delovnem času na uro 174,00 din
- v popoldanskem času na uro 261,00 din
- v nočnem času in med prazniki na uro 300,00 din
- nosači krst, vencev, zastav, enkratno za posam. 174,00 din

5. Najemnina za grobove na pokopališču Žale in Mekinje za 10 let

- enojni grob do vključno 1,00 m 372,00 din
- dvojni grob nad 1,00 m do 2,00 m 1.239,00 din
- dvojni grob, vključno 2,00 m in grobnice 1.859,00 din

Najemniki posameznih artiklov, ki so že poravnali najemnino za mirovalno dobo, morajo upravljalcu pokopališča poravnati razliko med dosedanj in novo najemnino od dneva veljavnosti tega sklepa.

PREDSEDNIK
sveta skupnosti za cene občine Kamnik
Boris Bavčar

DIMNIKARSKÉ STORITVE

1. ČIŠČENJE DIMNIKOV

	Stara cena	Nova cena
- prva tuljava	80,00 din	84,00 din
- vsaka nadaljnja tuljava	30,00 din	31,50 din
- zbirna Schnut tuljava	80,00 din	84,00 din
- iztočnica	20,00 din	21,00 din

2. ČIŠČENJE TULJAV ZA CKN ZMOGLJIVOSTI DO:

	Stara cena	Nova cena
- 50.000 kcal/h	80,00 din	84,00 din
- 150.000 kcal/h	210,00 din	220,50 din
- 300.000 kcal/h	240,00 din	252,00 din
- 500.000 kcal/h	310,00 din	326,00 din
- 860.000 kcal/h	360,00 din	396,00 din
- 1.000.000 kcal/h	400,00 din	420,00 din
- 1.500.000 kcal/h in več	490,00 din	514,50 din
- čiščenje iztočnic	20,00 din	21,00 din

3. ČIŠČENJE ŠTEDILNIKOV IN PEČI

	Stara cena	Nova cena
- navadni štedilnik mali v zasebnem gospodinjstvu	42,00 din	44,00 din
- štedilnik s pečico v zasebnem gospodinjstvu	75,00 din	79,00 din
- dimnik v zavodih in gostinstvu	210,00 din	220,00 din
- štedilniki v zavodih in gostinstvu	110,00 din	116,00 din
- štedilniki z dvojnimi pečicami	220,00 din	231,00 din
- pekavske peči	140,00 din	147,00 din

4. ČIŠČENJE CENTRALNIH KURILNIH NAPRAV ZMOGLJIVOSTI DO:

	Stara cena	Nova cena
- 50.000 kcal/h (50 kWh)	110,00 din	116,00 din

- 150.000 kcal/h (200 kWh)	230,00 din	241,50 din
- 300.000 kcal/h (400 kWh)	270,00 din	294,00 din
- 500.000 kcal/h (600 kWh)	425,00 din	446,00 din
- 860.000 kcal/h (1000 kWh)	935,00 din	982,00 din
- 1.000.000 kcal/h (1400 kWh)	1275,00 din	1338,00 din
- 1.500.000 kcal/h (1800 kWh)	1750,00 din	1838,00 din

5. ČIŠČENJE KANALOV, DIMNIKOV

a) neplezalni do 50.000 kcal/h in štedilnikov		
- do 1 m dolžine	10,00 din	10,50 din
- vsak nadaljnji meter	5,00 din	5,25 din
b) neplezalni nad 50.000 kcal/h - do 1 m dolžine	20,00 din	21,00 din
c) plezalni kanali do 1.500.000 kcal/h		
- do 1 m dolžine	50,00 din	52,50 din
- vsak nadaljnji meter	30,00 din	31,50 din

6. ČIŠČENJE V INDUSTRIJSKIH OBJEKTIH IN KURILNICAH

- za čiščenje izven kurilne naprave in za delo na višini se zaračunava pribitek 50% na režijsko uro
- za čiščenje v kurilni napravi zaradi nenormalno težkih pogojev dela se zaračunava 75% pribitka na ceno režijske ure

7. TEHNIČNI PREGLEDI NOVIVH ALI ADAPTIRANIH ZGRADB

- tuljave premera do 15 cm	100,00 din	105,00 din
- tuljave premera nad 15 cm	200,00 din	210,00 din
- tuljave v večjih kurilnicah	350,00 din	367,50 din
- centralne kurilne naprave do 50.000 kcal/h	300,00 din	315,00 din
- centralne kurilne naprave nad 50.000 kcal/h	500,00 din	525,00 din

8. MERITVE SAJNE SLIKE, DIMNIH PLINOV, KONCENTRACIJE OGLJKOVEGA MONOKSIDA IN TEMPERATURE DIMNIH PLINOV OD KURILNE ZMOGLJIVOSTI NAPRAV:

- do 50.000 kcal/h	240,00 din	252,00 din
- do 500.000 kcal/h	350,00 din	365,00 din
- do 860.000 kcal/h	460,00 din	483,00 din

9. DRUGE STORITVE, ki niso navedene v ceniku, se zaračunavajo glede na porabo časa po režijski uri:

- cena režijske ure	150,00 din	158,00 din
---------------------	------------	------------

10. Dimnikar sme za strokovno kontrolni pregled dimnikov drugih kurilnih naprav zaračunati 50% od zgoraj navedenih cen. Čiščenje in pregledi se vršijo po pravilniku o rokih in načinih čiščenja in občinskem odloku.

Za nočno delo med 22. in 6. uro se zaračuna pribitek 50%. Za nedeljsko delo in na dan državnih praznikov se zaračuna pribitek 100%.

11. Dimnikar izda plačniku dimnikarskih storitev potrdilo o porabi in znesku, za navedbo opravljenih del.

12. Prevozni stroški so upoštevani v cenah storitev.

Kamnik, dne 10. 8. 1981

Komite za družbenoekonomski razvoj

★ ★

Cene dimnikarskih storitev so se povečale za 5%, cena oskrbnega dne v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku za 22,5%, cena vode (za individualno porabo) za 14%, snage za 22,5% in pogrebne dejavnosti za 5%.

Šestintrideset pekarskih let Franca Igliča

So življenja, ki jih posamezniki razdajo za eno samo stvar in če jih vprašaj, zakaj niso na tej poti iskali časa drugega, ti preprosto ne vedo odgovoriti. Posvetiti življenje pekarstvu, zahtevnemu poklicu, ki terja celega človeka, pomeni, da se taka usoda skleše v steber, zanesljivo oporo, osišče, okrog katerega se vrtijo druge usode, ki so morda manj trdne in jim ta bela dejavnost predstavlja samo 'klopco' ob poti, na kateri posedijo za kratek čas.

Franco Iglič je v kamniški pekarni že od vsega začetka, od leta 1956. Poprej je delal v stari pekarni v centru Kamnika. Ob stožčastem valjalniku testa, ki obvalja štručke in tehtnici z vajeno roko posega po testu. Blago in mehko se nasmehe: »V pekarstvu sem že 36 let, še štiri, pa bom šel v pokoj.

Devet otrok nas je bilo in z desetimi leti sem šel služiti. Kaj

žarji smo bili, oče je delal kot »zidarski kelner«, zidarjem je stregel. Eno kravico smo imeli in trda nam je predla. Najprej sem bil za malega hlapca, nato za ta velikega. Mati so hodili na dnino. Zemljica, okrog dva hektarja smo je imeli, je skopo obrodila. Od 1942 do 1945 sem bil pri gospodarju Novaku v Šentvidu pri Lukovici. To je bila partizanska hiša, v njej so zbirali sporočila za borbo.

Štirinajstletni vajenec sem bil in vojna mi je nalagala 100 kg težke vreče na pleča. Nemci so nam nalagali najtežje. Premalo pekov je bilo, pa preveč vojakov. Niso nas pustili od peči. Mojster je dajal na skrivaj kruh partizanom, pa tudi sporočila sem fantič, nevede prenašal zanje. Kar v cekarček so mi naložili reči, jaz pa – hajd na kolo, med do zob oboroženim vojaštvom! Malokdo se je zmenil za drobnega in

suhljatega pobiča, kakršen sem takrat bil.

Lepega dne so me pohopsali. Vpreči sem moral konje in peljati bežeče nemške vojake in drugo svojat tja do Podljubelja ob avstrijski meji. Vsa golazen me je priganjala: Nemci, četniki, ustaši... Jaz pa – hijaaa! Še dva fanta iz naše vasi sta bila, z voza sta jim pobegnili že prej, jaz sem se opogumil malce pozneje. Kar peš sem jo mahnil nazaj domov, po gozdovih sem se priklatil, saj bi mi trda predla, če bi me ulovili!

Ej, neverjeten razvoj sem doživel, če se ozrem nazaj na vsa ta pekarska leta! Nekoč smo vse to delali ročno, s kolesi smo oskrbovali ljudi, naši očetje so raznašali kruh v košarah po hišah.

Za zlata pravila me vprašate, hm. Takole bi dejal: pek nikoli ne sme pijan k peči. Vedno moraš spočit in z veseljem na delo, prekrokana noč ne rodi dobrega kruha. Oženi se z dekletom, ki je mirno in bo zvesta, spremljevalka, ki te globlje razume in se je pripravljena žrtvovati zate – tudi takrat, ko moraš polnoči vstati in iti k peči, da bi ljudje lahko drugo jutro hrustali svež kruh.

IVAN CIMERMAN

Previdno s plinom

Skozi našo občino, natančneje skozi kraje Duplica, Šmarca, Nožice, Drnovo in Moste je speljan plinovod, prek katerega poteka transport zemeljskega plina za industrijsko in široko potrošnje, zato vse naprave delajo pod visokim tlakom (50 barov). Ker je že bilo nekaj nesreč zaradi neprevidnega in nestrokovnega dela ob plinovodu PETROL, delovna organizacija Zemeljski plin, Ljubljana, Cesta Ljubljanske brigade 11 (pooblaščen investitor in upravljalca slovenskega plinovoda) ponovno obvešča vse občane, krajevne skupnosti, komunalna in gradbena podjetja, investitorje, urbanistične službe in lastnike zemljišč na določila, ki jih morajo upoštevati.

Za vsako lokacijo, gradnjo objektov in naprav v varovalnem pasu plinovoda (200 metrov od osi) si mora investitor pridobiti soglasje Republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora Ljubljana, Zupančičeva 6. Za kakršnokoli gradnjo v bližini plinovoda je potrebno tudi pisмено soglasje vzdrževalne službe upravljalca plinovoda, ki za posamezne gradnje izdajo tudi pogoje za izvajanje del. Te je treba tudi dosledno upoštevati. Vsako poškodbo plinovoda je treba takoj sporočiti upravljalcu plinovoda. Prepovedan je s dostop k vidnim objektom plinovoda ter uporaba odprtega plemena v območjih, ki jih označujejo opozorilne table. Dežurna služba upravljalca ima telefon 552-498 ali 552-597, v rednem delovnem času pa 552-441.

Bogata bera kulturnih sadov

Že nekaj let doslej Moščani 19. julija praznujemo krajevni praznik, ki nas vsakokrat znova spomni dneva, ko so bili pri Tinčetu izdani štirje partizani. Vendar krajevnega praznika še nikoli ni pozdravilo toliko prireditelj kot letos. Pa saj ni čudno, letošnje praznovanje so vzeli v svoje roke člani kulturnega društva, ki so z julijskimi prireditvami zaključili svojo prvo sezono.

Praznovanje so razdelili v dva večera. Dogajanje so tokrat postavili kar v naravno okolje, pod lipo na dvorišču Barkeljnovih domačije v Mostah. V nedeljo so praznovanje zaključili s krajšo slovesnostjo in družabnim večerom pred osnovno šolo.

V petek ob 20. uri je podpredsednik KS Moste, France Pibernik, pozdravil nastopajoče in gledalce: »Vsi smo veseli, da smo se končno združili v kulturno društvo, ki vse leto preganja mrtvilo na vasi.«

Domača folklorna skupina se je predstavila s spletom goriških plesov. Tokrat so prvič nastopili v pristnih narodnih nošah. Čeprav vadijo šele eno leto, se že urno vrtijo in obvladajo precej plesnih korakov.

Vabilu so se na naše veliko veselje radi odzvali člani plesne skupine Kamniška Bistrica. Za seboj imajo osem let vadbe in nastopanja. Njihov dovršen ples izdaja, da se ne poznajo od včeraj...

Ples vedno ogreje ljudi... pa so tudi ta večer dlani kar same zaploskale!

V soboto zvečer je predsednik KUD-a, Ivan Pibernik, pozdravil številne gledalce in nastopajoče, ki so se vestno pripravljali tudi za zadnji letošnji nastop. Samostojnim obrtnikom se je ob tej priliki zahvalil za materialno pomoč.

Ana Razpotnik je s svojimi »igralci« naštudirala Ogrinčevo igrico: Kje je meja. Kot že sam naslov pove, sta se soseda Križ in Kraž pripravila zaradi meje...

Igre že od nekdaj polnijo našo dvorano, tudi tokrat so jo vaščani hvaležno sprejeli.

Zapeli so tudi pevci moškega pevskega zbora iz Mengša, moškega pevskega zbora Janez Čebulj iz Komende (na sliki) in domači mešani pevski zbor.

Praznovanje je kljub zahtevnemu programu lepo uspelo. Veseli so ga bili tako vaščani, kakor izvajalci, obojim pa je bilo naklonjeno vreme.

Kulturno društvo bo oktobra zopet začelo vaditi... Če še koga veseli peti, plesati, igrati..., naj se le oglasi!

IRENA URBANEC

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in none

Marije BARBIČ

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste našo mamo obiskovali, dr. Staretu za nesebično zdravniško pomoč, vsem ki so ob njeni smrti z nami sočustvovali in nam izrazili številna ustna in pisna sožalja, pokojnico spremili na njeni zadnji poti in ji podarili toliko cvetja. Posebno se zahvaljujemo njeni negovalki Zalki Štruklec, vsem stanovalcem Miklavčičeve ulice, ki so namesto cvetja na grob darovali Skladu za izgradnjo onkološkega inštituta, pevcem in duhovščini za pogrebni obred.

Vsem še enkrat naša iskrena zahvala.

Zalujoči:

hčerki Milena in Mara z družinama

Kamnik, september 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sina, brata in strica

VINKA ŠTRAJHARJA

iz Hruševke 6

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, nam izrazili številna sožalja in pokojnika spremili na njegovi zadnji poti ter mu poklonili toliko cvetja. Posebna zahvala tov. Cankarju in tov. Korošču za poslovilne besede.

Zalujoči:

Vsi njegovi

Kamnik, september 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in babice

ELIZABETE MAGERLE

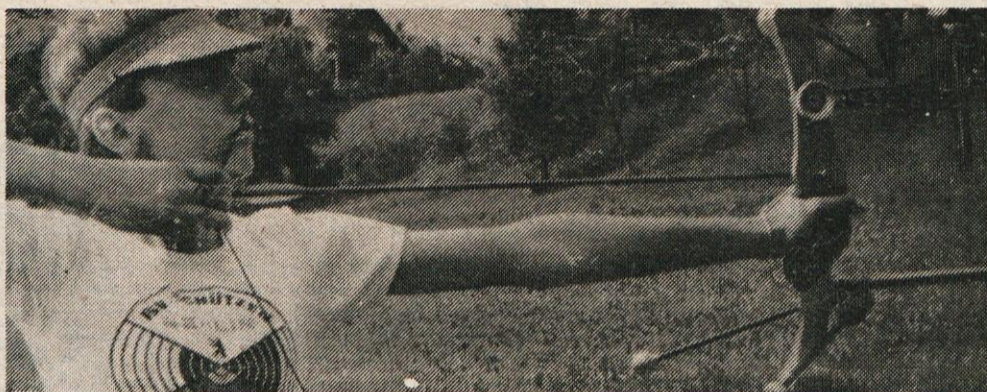
se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in posebno dobrim sosedom, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili toliko vencev in lepega cvetja, z nami sočustvovali ter nam ustno ali pisno izrazili sožalje. Še posebno se zahvaljujemo dr. Kirnu, ki ji je stal ob strani v zadnjih urah njenega življenja.

Vsi njeni

Kamnik, septembra 1981

Harmonikarski orkester Domžale je pod vodstvom prizadevne tovaršice Majde Golob iz Kamnika že tretjič osvojila prvo mesto na tekmovanju italijanskih orkestror v Trstu. Letos je orkester prejel prvo nagrado na tekmovanju Concorso nazionale di fisarmonica v Camaboiu. Orkester je že nastopal na RTV Ljubljana in v vseh večjih mestih Slovenije. Tudi v Kamniku bi se ga lahko bolj s pridom posluševali zaradi pestrosti programa. M. B.

Vse v zlato

Poletje je za lokostrelce pomenilo krajši oddih, obenem pa je bilo pripravljeno obdobje za septembrske turnirje. Po zadnjih rezultatih sodeč so kamniški lokostrelci dobro izkoristili julij in avgust, ko ni bilo lokostrelskih turnirjev.

Konec avgusta so se najboljši lokostrelci štirih držav zbrali na zaključku oziroma finalu Alpskega pokala, ki je bil tokrat že drugič v Vintgarju pri Bledu. Na najtežji in najlepši »Field« progi

pri nas so se pomerili za zadnje točke Alpskega pokala, ki so odločale o končni uvrstitvi in zmagovalcih v skupnem seštevku.

Člani lokostrelskega kluba Kamnik so v Vintgar odšli z velikimi pričakovanji in res na koncu zabeležili največji uspeh v letošnjem letu.

Dušan Letnar je osvojil prvo mesto v skupnem seštevku, kar gotovo niso pričakovali niti največji optimisti in tako potrdil, da je letos najboljši jugoslovanski

lokostrelcelec v kategoriji instiktivcev.

Lep uspeh je dosegla tudi Marjana Drobnič z zmago pri članicah in Drago Desnica, ki je v kategoriji mladincev v prostem slogu osvojil 3. mesto in se z rezultatom 801 krog najbolj približal mladim reprezentantom Avstrije.

V Vintgarju so se dobro odrezali tudi mladinci: Colnar, Repič in Mile Desnica, ki so osvojili prva tri mesta, res pa je, da je bila v njihovi kategoriji konkurenca nekoliko slabša. Sredi septembra so se lokostrelci zopet zbrali na turnirju za državno prvenstvo, ki je bilo tokrat v Postojni. Iz LK Kamnik je nastopilo 8 članov, ki so dosegli nekaj dobrih rezultatov. »Field« proga

Postojni je bila precej zahtevna, potekala je v gozdovih okrog Pivke, na izrazito kraških tleh. Na tem turnirju je presenetil Sašo Repič, ki je letos že drugič osvojil naslov državnega prvaka, 2. mesto je osvojil Mile Desnica. Pri članih je Letnar osvojil 3. mesto, toda streljal je z izposojenim lokom, sicer bi bil gotovo največji tekmelec Postojncanu Natlačenu, ki je postal novi državni prvak. V prostem stilu je Drago Desnica osvojil 3. mesto, pri članih pa sta se Orehek in Kraševc uvrstila na 7. in 8. mesto, kar je v okviru njihovih možnosti.

Z državnim prvenstvom se je končala sezona »Field« turnirjev, ki so prinesli kamniškim lokostrelcem precej uspeha, toda tekmovalca se vrstijo skozi vse leto in potrebno bo še bolj trenirati, to pa je tudi najboljše zagotovilo za nove uspehe.

D. O.

Za konec je zmanjkalo moči

ŽELEZNIČAR (Maribor)
: KAMNIK 4:2 (0:0, 0:0)

Po končani sobotni prvoligaški tekmi je bila na Centralnem stadionu v Ljubljani še finalna tekma za pokal Maršala Tita med mladinci Železničarja iz Maribora in Kamnika.

Zmagali so Mariborčani zaradi boljše streljanja enajstmetrovk, čeprav nezasluženo, saj so Kamničani imeli skozi vso tekmo več od igre, si ustvarili niz ugodnih priložnosti, ki pa so vse ostale neizkoriščene (Fricelj, Bekreč, Vugrinec). Najboljši na terenu je bil Majdič, pri gostih pa se je odlikoval vratar, ki je nekajkrat odlično posredoval in je bil tudi strelec odločilnega zadetka.

V rednem času se je tekma končala brez zadetkov. Pri enajstmetrovkah so gostje povedli, ker je Rak kot prvi pri Kamniku zgrešil vrata. Tudi drugi izvajalec Železničarja je bil uspešen, nakar je Modrijan znižal rezultat na 2:1. Tretjo enajstmetrovko je Leban ubranil, Fricelj pa nato rezultat izenačil. Po ponovnem vodstvu Mariborčanov je Vugrinec zastreljal odločilno enajstmetrovko. Z naslednjim zadetkom nasprotnikov je bila tekma praktično dobljena, tako da Kamničani zadnje enajstmetrovke sploh niso streljali.

Finalno srečanje je vodil zvezni sodnik Nikolič, ki pa ni bil na nivoju tekme. Že po petih minutah tekme je izključil po enega igralca na vsaki strani. S to izključitvijo so bili Kamničani bolj oškodovani kot gostje.

Kamničani so nastopili v naslednji postavi: Leban, Slevček, Novak, Bevk, Modrijan, Švajger, Vugrinec, Fricelj, Bekrič, Majdič, Rak, rezervni Vlanič in Perne.

Kljub porazu so Kamničani pustili pri gledalcih dober vtis in dokazali, da gre za mlado in zelo obetavno ekipo, morda trenutno najboljšo v Sloveniji. Na žalost pa jo je v najpomembnejšem trenutku zapustila športna sreča.

SI-VI

Jeras klubski prvak

Teniška sezona gre h koncu, saj tema vztrajno krajša čas igranja v popoldanskih urah. Člani so se pomerili na klubskem prvenstvu, ki je prineslo Jerasu naslov klubskega prvaka. V finalnem boju je prepričljivo premagal Miho Resnika. Radko Vengust, ki je na zadnjih dveh turnirjih zmagal, je izgubil že v polfinalu in tako do obračuna med Jerasom in Vengustom, ki smo ga vsi pričakovali, sploh ni prišlo.

Rezultati: četrtfinale: Jeras T.: Šlegel B., w. o., Gruden V.: Prešeren T. - w. o., Resnik M.: Lavrič J. - w. o., Vengust R.: Ramšak D. - 6:2, 6:0; **polfinale:** Jeras T.: Gruden V. - 6:3, 6:2, Resnik M.: Vengust R. - 7:5, 0:6, 6:4; **finale:** Jeras T.: Resnik M. - 6:3, 6:1.

Jakostna lestvica po klubskem prvenstvu: 1. Tone Jeras - 75 točk, 2. Rado Vengust - 60 točk, 3. Miha Resnik - 52 točk, 4. Tone Prešeren - 42 točk, 5. Danijel Ramšak - 40 točk.

Tudi mladi so si letos nabrali nekaj točk in tako pokazali, da bo treba na prihodnjih turnirjih resno računati nanje. Mladinsko klubsko prvenstvo je osvojil Tomaž Šlegl, ki je v finalu premagal Roberta Kvasa z rezultatom 6:4, 6:2.

Člani kluba so pred zaključkom sezone pripravili delovno akcijo in popravili ograjo ob cesti. Akcijo je z veliko delovno vnmemo vodil Marjan Urh, ki je z dobrim zgledom pripravil celo nekaj mladih do tega, da so prišli za lopate in krampe.

I. H.

KDO BO PRIŠEL POMAGAT?

Obnavljanje koč na Kamniškem sedlu kar dobro napreduje. Velike zasluge, da je temu tako, ima nedvomno neutrudni načelnik gradbenega odseka, Lado Golob. Seveda pa ne more vsega narediti sam, zato mu pri delu pomagajo tudi drugi. In tako bo večja pomoč drugih zopet potrebna. V začetku oktobra bo potrebno urediti cel kup stvari okoli koč in pripraviti tako material, kakor tudi zgradbo za prezimovanje, saj vemo, da so zime na tej nadmorski višini dolge, ostre in neizprosne. Zato vabimo vse, da se nam v oktobru pridružijo pri prostovoljnem delu na Kamniškem sedlu!

BOJAN

VAJA POSTAJE GRS KAMNIK

V soboto, 19. septembra, je imela postaja GRS Kamnik svoje redne praktične vaje. Reševalci so se zbrali jutraj na Kokrškem sedlu in odšli v severozahodno steno Kalške gore. Tam so v dveh skupinah vadili spuščanje in dviganje ponesrečencev s po-

močjo vitla, zavore, jekleni Marinerjev nosil ter spuščanje ponesrečencev s pomočjo zavo na vponko, vrvi in Gramingovega sedeža. Vreme, ki je splošno ka lepo kazalo, se je sprevidelo, veter in za konec vaje je usul še dež.

Ta vaja reševanja s tipičnimi sredstvi, kakor tudi vaja, bila junija v zahodni steni njave z improviziranimi sred-

in pa redni obnavljalni tečaj bil spomladi in se bo nadaljeval v novembru, spadajo k rednemu delu gorskih reševalcev. Takle-ti še bolj usposobljeni za vsa humano delo - reševanje človeških življenj praktično v vsaki območja: s poti ali pa iz najtežjih sten.

Pojasnilo

V zadnji številki Kamniškega občaninca smo v kroniki dveh mesecev med kaznivimi dejanji omenili tudi trinajstletnico iz Zavrha, je hotela brezplačno odnesti Marketa blago v višini 390 točk. Ker je zaradi te navedbe prišlo do neutemeljenega obsoja, pojasnjujemo, da omenjena najstletnica ni Jana Galin, roj. 2. 11. 1967 iz Zavrha 1, p. Stahovica.

Dvomesečna zapora mostu

Železni most čez Kamniško Bistrico v Kamniku je od 21. septembra zaprt za promet. Promet bo preusmerjen predvidoma dva meseca. Cestne oznake na obojestranski voznici in tudi na mestnih ulicah so obnovljene in prilagajene novemu prometnem režimu. Obvoz pelje preko lesenega mostu na Poljčane ulico, preko Molkove in Cankarjevi ulici ter obratno preko lesenega mostu na Tovornjaki in avtobusi vozijo skozi Stranje oziroma Dupljo. Avtobusno postajališče pri Izobraževalnem centru Rudolfa Maistra. Za pešce, so namenjeni v mesto, je prihod preko lesenega mostu na tovarni Utok. Sanacija mostu opravljata SGP Gradbenc Metalna Maribor, financirana pa ga bo republiška skupna agencija za ceste.

Kamniški občan

KAMNIŠKI OBČAN, glasilo občinske konference SZL Kamnik - Kamniški občan je aprila 1981 ob 20-letni izhajanja prejel srebrni znak OF - Ureja uredniški odbor - glavna in odgovorna urednica Jana Taškarič tehnični urednik Franc Mavec - strokovna sodelavka Vera Mējač - izhaja dvakrat mesečno - Naslov uredništva: Kamnik, Tomšičeva ulica 1 - tekoči račun pri OK SZDL 5014 678-57039 - Kamniški občan - Rokopisov in fotografij ne vračamo - Tisk CGP Delo v Ljubljani.

Čas jesenskih krosov

Spet je za nami počitniško obdobje, ko smo se kopali ali na kak drug način preživljali letni dopust ali šolske počitnice.

S prvimi septembrskimi dnevi, ko se je pričela šola, smo zašli v novo obdobje tekov v naravi - jesenskih krosov.

Med najbolj priljubljenimi oblikami rekreacije je gotovo tek v naravi. Kjerkoli živimo in delamo, se v bližini naselij vedno najdejo zelene travnate površine, ponekod tudi gozdovi, kjer je vsak dan možno za krajši ali daljši čas tekat in se s to obliko aktivnosti privajati na napore in pridobivati vzdržljivost za vsakodnevno delo oziroma učenje.

Tudi v letošnjem letu organizira odbor za množičnost pri ZTKO-ju občine Kamnik v sodelovanju s SK Kamnik že tradicionalno akcijo - jesenski kros. V to akcijo namerava odbor pritegniti nove organizacije in med njimi, zaradi preverjanja fizične pripravljenosti, člane delovnih organizacij in veterane, tako da bo jesenski kros še množičnejši.

Tekanje v naravi je dejanska potreba delovnega človeka in mladine ter slehernemu občanu najbolj dosegljiva oblika rekreacije in koristnega izkoriščanja prostega časa, zato: v TOREK, dne 29. 9. 1981, VSI NA JESENSKI KROS.

RAZPIS

Jesenskega krosa občine Kamnik

1. Kraj prireditve: Kamnik, pri gostilni »Pod skalco«
2. Datum in čas: v torek, 29. 9. 1981 ob 10.00 uri
3. Prireditelj: ZTKO občine Kamnik - odbor za množičnost
4. Organizator: SK Kamnik - tekaška sekcija
5. Prijave: VVZ, OŠ in srednje šole se prijavljajo pred tekmovalcem. V ta namen dobijo pri strokovni službi ZTKO-ja tekmovalne kartončke. Ostale kategorije se prijavijo uro pred startom njihovega teka. Prijavni kartonček je potrebno v celoti izpolniti zaradi kasnejše uporabnosti in sicer: priimek in ime, letnico rojstva, organizacijo (katero zastopa - šola, OZD), učenci pa razred, katerega obiskujejo.
6. Start: na prostoru za kopaljščem
7. Tekmovalne kategorije, dolžina prog in čas nastopa:

- cicibani - VVZ in mala šola	150 m 10.00
- cicibanke - VVZ in mala šola	150 m 10.10
- pionirji 1. razreda OŠ	200 m 10.20
- pionirke 1. razreda OŠ	200 m 10.25
- pionirji 2. razreda OŠ	300 m 10.30
- pionirke 2. razreda OŠ	300 m 10.35
- pionirji 3. razreda OŠ	400 m 10.40
- pionirke 3. razreda OŠ	400 m 10.45
- pionirji 4. razreda OŠ	500 m 10.55
- pionirke 4. razreda OŠ	500 m 11.05
- pionirji 5. razreda OŠ	1000 m 11.15
- pionirke 5. razreda OŠ	1000 m 11.30
- pionirji 6. razreda OŠ (letnik 1969)	1000 m 11.45
- pionirke 6. razreda OŠ (letnik 1969)	1000 m 12.00
- pionirji 7. razreda OŠ (letnik 1968)	1000 m 12.15
- pionirke 7. razreda OŠ (letnik 1968)	1000 m 12.30
- pionirji 8. razreda OŠ (letnik 1967)	1000 m 12.45
- pionirke 8. razreda OŠ (letnik 1967)	1000 m 13.00
- ml: mladinci - letnik 1964, 1965, 1966	2000 m 13.15
- ml: mladinke - letnik 1965, 1966	1500 m 13.30
- st. mladinci - letnik 1962, 1963	3000 m 13.40
- st. mladinke - letnik 1963, 1964	2000 m 13.55
- člani - letnik 1961 in starejši	5000 m 16.00
- članice - letnik 1962 in starejše	2000 m 16.20
- veterani A - mlajši roj. 1941-1946	4000 m 16.35
- veterani B - starejši roj. 1940 in prej	4000 m 16.55
- veteranke (roj. 1951 in starejše)	1500 m 17.15
- pripadniki TO in LM (brez starostne omejitve)	2000 m 17.25
- člani DO (brez starostne omejitve)	2000 m 17.35

8. Pravica nastopa: Nastopajo lahko vsi občani, ki stalno bivajo v občini Kamnik in se pravočasno prijavijo.

9. Nagrade: Trije prvouvrščeni posamezniki prejmejo priznanje ZTKO, kakor tudi 3 prve uvrščene ekipe v kategoriji VVZ, OŠ in OZD.

10. Ekipno tekmovalstvo:

V ekipnem tekmovalstvu je zmagovalec tista ekipa, ki zbere najmanjše število točk tako, da se točkujeta tekmovalci po vrstnem redu prihoda na cilj od prvega do zadnjega mesta. Za ekipo se točkuje pet prvouvrščenih v ekipi. Če dosežeta dve ekipi isto število točk, je boljše tista ekipa, katere peti tekmovalec je bolje uvrščen.

- Kategorije za ekipno tekmovalstvo:

- 1 VVZ
- 2 1.-4. razreda OŠ (fantje in dekleta)
- 3 5.-8. razreda OŠ (fantje in dekleta)
- 4 delovne organizacije (če so prijavljene več kot tri ekipe)
- 5 OO ZSMS (če so prijavljene več kot tri ekipe)
11. Razglasitev rezultatov:
 - za posameznike: med odmori posameznih tekov
 - za ekipe: po končanem tekmovalstvu.
12. Urnik tekmovalstva: Časovni razpored tekov je določen v razpisu, organizator si pridržuje pravico, da ga v primeru višje sile spremeni.
13. Pravila tekmovalstva: Tekmovalstvo se izvede po pravilih za atletska tekmovalstva AZJ.
14. Ostale določbe: Udeleženci sodelujejo na krosu na lastno odgovornost. Za poškodbe organizator ne odgovarja. Za tolmačenje razpisa je pristojen odbor za množičnost pri ZTKO-ju.
15. Objava in obveščanje: Rezultati tekmovalstva se objavijo v Kamniškem občanu in tisknem časopisu (Delo, Dnevnik, SN)